

ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอน
ของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน
วิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

19 ก.พ. 2540

ปริญญานิพนธ์
ของ
เปรมวดี สิงห์พรหมวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
ตุลาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๐๘๒๖

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการ

.....ประธาน
(อาจารย์เพ็ญสิทธิ์ โพธิจินดา)

.....กรรมการ
(อาจารย์เจษฎา หิรัญกาญจน์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(อาจารย์เพ็ญสิทธิ์ โพธิจินดา)

.....กรรมการ
(อาจารย์เจษฎา หิรัญกาญจน์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สมจริง สุนทรนนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 11 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของอาจารย์ เพ็ญสิทธิ์ โพธิจินดา ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์เจษฎา หิรัญกาญจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ปรีक्षा และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนสำนวนภาษาในการเขียนด้วยความเอาใจใส่ เป็นอย่างยิ่งตลอดมา และขอขอบคุณ อาจารย์สมจริง สุนทรนนท์ กรรมการสอบ ซึ่งได้ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ ทั้งสามท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ รองศาสตราจารย์หวน พันธุพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัยวรรณ สุวคันธกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรัชัย ไทรชมภู ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานครุอุตสาหกรรมที่ให้ความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถาม อาจารย์สุพัฒน์ อุทิศสาร ที่ให้การอนุเคราะห์วิเคราะห์ผลการวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ถนอมสิน ดิสภาพร อาจารย์ผู้สอนทุกท่านพร้อมทั้งพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ร่วมเรียนและร่วมงานที่ให้การสนับสนุนและความอนุเคราะห์ต่าง ๆ ในการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นกตเวทิตา คุณแต่บิดา มารดา ของผู้วิจัย ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านดังกล่าวนามในปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

เปรมวดี สิงพรหมวงศ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521	
ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533.....	7
หลักการสอน.....	12
ลักษณะนิสัย.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	129
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	129
กลุ่มตัวอย่าง.....	129
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	129
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	130
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	130
การอภิปรายผล.....	131
ข้อเสนอแนะ.....	133
บรรณานุกรม.....	135
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	
แบบสอบถามสำหรับนักเรียน.....	145
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจ	
แบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลด้วย	
โปรแกรม SPSS.....	153
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	157

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตการปกครองโรงเรียน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.....	59
2	ค่าความถี่เสนอเป็นร้อยละจำแนกตามเพศตามความคิดเห็นของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู อุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานใน วิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน.....	65
3	ค่าความถี่เสนอเป็นร้อยละจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิด เห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของ ครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานใน วิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน.....	66
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้าน ลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน แต่ละด้าน และรวม 6 ด้าน.....	67
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยันจำแนกตามตัวแปรเพศชายและระดับการปฏิบัติของครู.....	68
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทนจำแนกตามตัวแปรเพศชายและระดับการปฏิบัติของครู.....	70

7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประเด็นจำแนกตามตัวแปรเพศชายและระดับการปฏิบัติของครู.....	72
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านลักษณะนิสัย จำแนกตามตัวแปรเพศชายและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	74
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบจำแนกตามตัวแปรเพศชายและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	76
10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัดจำแนกตามตัวแปรเพศชายและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	78
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยันจำแนกตามตัวแปรเพศหญิงและระดับการปฏิบัติของครู.....	80

12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทนจำแนกตามตัวแปรเพศหญิงและระดับการปฏิบัติของครู.....	82
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีตจำแนกตามตัวแปรเพศหญิงและระดับการปฏิบัติของครู.....	84
14	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบจำแนกตามตัวแปรเพศหญิงและระดับการปฏิบัติของครู.....	86
15	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบจำแนกตามตัวแปรเพศหญิงและระดับการปฏิบัติของครู.....	88
16	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัดจำแนกตามตัวแปรเพศหญิงและระดับการปฏิบัติของครู.....	90
17	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยันจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	92

18	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	94
19	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีตจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	94
20	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	98
21	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	100
22	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัดจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	102

23	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านชั้นจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการ ปฏิบัติของครู.....	104
24	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการ ปฏิบัติของครู.....	106
25	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีตจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการ ปฏิบัติของครู.....	108
26	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับ การปฏิบัติของครู.....	110
27	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับ การปฏิบัติของครู.....	112

28	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัดจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับ การปฏิบัติของครู.....	114
29	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยันจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	116
30	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	118
31	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัดจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	120
32	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	122

33	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	124
34	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัดจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติ ของครู.....	126
35	ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรม ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน.....	127
36	ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็น ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู อุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่าง พื้นฐาน.....	128

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะความรู้ทางด้านวิชาชีพเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถ และลักษณะนิสัยในการทำงาน ถ้าปราศจากคุณสมบัติเหล่านี้ ถึงแม้ว่าบุคคลนั้นจะมีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาชีพและวิชาการดีเพียงใดก็ไม่ประสบความสำเร็จได้ บางคนที่เรียนเก่ง กลับไม่ได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่การงานเท่าที่ควร ผู้คนที่มีผลการเรียนด้อยกว่าไม่ได้ ทั้งนี้ เป็นเพราะการขาดลักษณะนิสัยที่จำเป็นสำหรับการทำงานนั่นเอง (นงราม เศรษฐพานิช. 2536 : 5 - 6) ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพ จึงไม่ควรเน้นเฉพาะการให้ความรู้ และการฝึกทักษะแต่เพียงเท่านั้น แต่ควรจะปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยในการทำงานให้กับนักเรียน เช่น ความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร อดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ และการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเป็นสุขและเกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (ชลลดา จิตติวัฒนพงศ์. 2533 : 18) นอกจากนี้ คุณสมบัติเหล่านี้นักเรียนที่มีโอกาสเรียนต่อก็สามารถนำไปใช้ได้ นักเรียนที่ต้องออกไปทำงานก็สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ (โสภณา ดาแก้ว. 2536 : 42)

ปรัชญาการศึกษาของไทยนั้น พยายามจะจัดระบบการศึกษาให้สนองและสอดคล้อง กับความต้องการของสังคม และของประชาชน เมื่อความต้องการนี้มีหลากหลาย ดังนั้นรัฐบาลจึงใช้มาตรการด้านความยืดหยุ่นให้แก่ระบบการศึกษา โดยปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามรูปแบบและวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคลและให้สนองความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุด (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 34 - 36) เพื่อจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้มีพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ทางด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลง

และความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานและผู้เรียน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ปรับโครงสร้างหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นทั้งใน ด้านเนื้อหาสาระ สื่อการเรียนการสอน เทคนิควิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล เพื่อให้สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในทุกพื้นที่และสนองความต้องการของท้องถิ่น (กรมวิชาการ. 2537 : คำนำ) และเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตรจึงกำหนดให้ปลูกฝังคุณ - ลักษณะให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ขยันหมั่นเพียร ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ อดทน และสนใจการเรียน รู้จักประหยัด อดออม แนวดำเนินการในการจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรม อย่างสม่ำเสมอและต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีระเบียบ รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย (กรมวิชาการ. 2533 : 5) ส่วนรายวิชาใดจะเน้น คุณลักษณะใดเป็นพิเศษนั้นขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชา หรือปรัชญาของโรงเรียนก็ได้ (กรมวิชาการ. 2537 : 21 - 22) สำหรับการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ กลุ่มวิชาการงาน กำหนดให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรมในการทำงาน และพึ่งตนเองได้โดยให้ค้นพบความถนัด ความสามารถและ ความสนใจของตนเอง ซึ่ง วิชางานช่างพื้นฐานเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มวิชาการงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของหมวด วิชาอุตสาหกรรม และเป็นวิชาบังคับเลือกในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 หรือมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ให้นักเรียนทุกคนที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต้องเรียน โดยกำหนด จุดประสงค์รายวิชา ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจงานช่างพื้นฐานที่จำเป็นในบ้าน กำหนดคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีนิสัยขยัน อดทน ประณีต รอบคอบ มีระเบียบและ ประหยัด (กรมวิชาการ. 2533 : 8 - 9) จากงานวิจัยของกรมวิชาการ พบว่า การรับคน เข้าทำงานนั้นสถานประกอบการจะพิจารณาคุณสมบัติ ด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน เช่น ความ ซื่อสัตย์ ความขยัน อดทน รับผิดชอบ ฯลฯ มากกว่าด้านทักษะ เพราะการ ฝึกทักษะนั้นสถานประกอบการสามารถฝึกให้คนงานได้ และตรงกับความต้องการมากกว่า (กรมวิชาการ. 2536 : 82) ซึ่งในการปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยในการทำงานนั้น ครูอุตสาหกรรมแต่ละโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ครูจะทำการสอน สอดแทรกการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้กับนักเรียนมากหรือน้อยหรือเลือก

วิธีการสอนอย่างไรรู้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน (วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. 2535 : 101) และงานวิจัยสภาพการเรียนรู้การสอนนิเวศงานช่างพื้นฐาน พบว่า ครูยังสอนโดยไม่ยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ (สุวิทย์ สรณรักษ์. 2534 : 139 - 140) การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวมีผลทำให้ลักษณะนิสัยในการทำงานของนักเรียน แตกต่างกันไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการจะทราบความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการสอนวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานของครูอุตสาหกรรมในด้านการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานในด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ และด้านประหยัด ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงระดับพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านการปลูกฝัง ลักษณะในการทำงานให้กับนักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการ เพื่อให้มีการสอนด้านการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้เหมาะสม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ ด้านประหยัด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงระดับพฤติกรรมการสอนวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานของครูอุตสาหกรรมในด้านการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ และด้านประหยัด เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้ดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้มีการสอนด้านการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 17,394 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Statified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,297 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งแบ่งออกเป็น เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานในด้านต่อไปนี้

3.2.1 ด้านขยัน

3.2.2 ด้านอดทน

3.2.3 ด้านประณีต

3.2.4 ด้านรอบคอบ

3.2.5 ด้านมีระเบียบ

3.2.6 ด้านประหยัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลักษณะนิสัยในการทำงาน หมายถึง พฤติกรรมพื้นฐานที่คนควรประพฤติปฏิบัติเป็นประจำในการทำงานในด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ ด้านประหยัด

1.1 ด้านขยัน หมายถึง ประพฤติปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสม่ำเสมอ ไม่เกียจคร้าน เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้น เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการ

1.2 ด้านอดทน หมายถึง ประพฤติปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ทอดทิ้งจนสำเร็จ มีความพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

1.3 ด้านประณีต หมายถึง ปฏิบัติงานอย่างละเอียดลออทำงานได้เรียบร้อย

1.4 ด้านรอบคอบ หมายถึง ปฏิบัติงานที่มีแบบแผน การตรวจตรา สังเกตรายละเอียด รวบรวมข้อมูลก่อนตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

1.5 ด้านมีระเบียบ หมายถึง ปฏิบัติงานด้วยความสะอาด เรียบร้อย มีแบบแผน ขั้นตอน เมื่อใช้อุปกรณ์เสร็จแล้วมีการเก็บเข้าที่อย่างเรียบร้อย พร้อมทั้งตรวจสอบผลงานของตนเสมอ ปฏิบัติงานตามกฎระเบียบและหน้าที่ของตน

1.6 ด้านประหยัด หมายถึง ปฏิบัติงานอย่างใช้เวลา วัสดุและแรงงาน นำสิ่งของที่เหลือใช้มาดัดแปลงให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เคยเรียนวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานมาแล้ว 1 ภาคเรียน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยของผลการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับคือ

คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 1.99 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.00 - 2.99 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.00 - 4.00 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

4. พฤติกรรมการสอนลักษณะนิสัยในการทำงาน หมายถึง การกระทำของ ครูหรือการกระทำของนักเรียนหรือการกระทำร่วมกันของนักเรียนและนักเรียนในอันที่จะมี ผลทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมในการทำงานที่ปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ จนเกิดเป็นนิสัยสามารถ นำไปปฏิบัติได้ทั้งในการเรียนและการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมี
ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน
วิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
2. หลักการสอน
3. ลักษณะนิสัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรใหม่ที่มุ่งเน้นกระบวนการทางความคิด และการปฏิบัติโดยมีรายละเอียดดังนี้ (กรมวิชาการ. 2533 : 1 - 5)

หลักการ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น มีหลักการดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

จุดหมาย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจ

ประกอบสัมมาชีพทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ตนเองและสังคม
เสริมสร้างอนามัยชุมชนและครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ
ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทาง
วิทยาการต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและ
ชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนและเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้อง
กับข้อจำกัดต่าง ๆ
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน
5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้
เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน
6. มีพรสวรรค์ที่ดีต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความ
สามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง
7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการ
และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนว
ทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของ
ชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง
กับชุมชนของตน

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้น
จึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อสำรวจความถนัดและความ
สนใจ

2. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองและสามารถแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

5. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริงโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและกระบวนการกลุ่ม

6. ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน

7. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดแทรกการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย

9. ในการจัดการเรียนการสอนให้คำนึงถึงความต่อเนื่องกับหลักสูตรประถมศึกษาด้วย

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรต้องการนั้น รายวิชาการงานก็เป็นวิชาหนึ่งที่เป็นพื้นฐานจำเป็นของชีวิต เป็นการฝึกให้นักเรียนเกิดอุปนิสัยรักการทำงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความเข้าใจในงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการอาชีพ ความรู้และประสบการณ์ตลอดจนทักษะที่นักเรียนได้รับจากวิชานี้จะมีประโยชน์แก่ชีวิตของนักเรียนโดยตรง ไม่ว่านักเรียนผู้นั้นจะไปศึกษาต่อระดับใด วิชาการงานจะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ การงาน และอาชีพในอนาคตตลอดไป แบบเดียวกับการอ่านหนังสือออก การคิดเลข เป็นมีประโยชน์ต่อเขาอย่างใดอย่างนั้น วิชานี้จึงเป็นเสมือนวิชาสามัญวิชาหนึ่งที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำเป็นต้องเรียน วิชานี้จึงเป็นวิชาบังคับเลือก (กรมวิชาการ, 2521 : 42)

ซึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดจุดประสงค์และโครงสร้างวิชาการงานดังนี้ (กรมวิชาการ. 2533 : 87 - 88)

จุดประสงค์วิชาการงาน

1. เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงาน
3. เพื่อให้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการทำงาน
4. เพื่อให้วิเคราะห์และวางแผนการทำงานในชีวิตประจำวัน
5. เพื่อให้มีนิสัยรักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรมในการ

ทำงานและสามารถพึ่งตนเองได้

6. เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

**โดยมีโครงสร้างวิชาการงานเป็นวิชาบังคับและกำหนดวิชาบังคับเลือก
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

ให้เลือกเรียนจากรายวิชา ต่อไปนี้ภาคเรียนละ 1 รายวิชา โดยจะเลือกเรียน
รายวิชาใดก่อนหลังก็ได้

ง. 011 งานบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง. 012 การจัดการในบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง. 013 งานช่างพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง. 014 งานเกษตรพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง. 015 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้ภาคเรียนละ 1 รายวิชา

ง. 321 โครงการ.....	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ง. 322 โครงการ.....	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

รายวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน กำหนดให้เรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

คิดเป็น 1 หน่วยการเรียนรู้ โดยมีคำอธิบายรายวิชาดังนี้ (กรมวิชาการ. 2533 : 89)

ให้นักเรียนศึกษางานช่างพื้นฐานที่จำเป็นในบ้าน วิเคราะห์ วางแผน และลงมือปฏิบัติในเรื่องการใช้ การเก็บ การบำรุงรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์งานช่าง การอ่านแบบเบื้องต้น การซ่อมแซมและดัดแปลงเครื่องใช้ในบ้าน และการรักษาความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในงานช่างพื้นฐาน สามารถซ่อมแซมและดัดแปลงเครื่องใช้ในบ้านได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการทำงานและปลอดภัย มีนิสัย ขยัน อดทน ประณีต รอบคอบ มีระเบียบและประหยัด

จากคำอธิบายรายวิชางานช่างพื้นฐาน ได้วิเคราะห์คุณลักษณะนิสัยในการทำงานที่หลักสูตรกำหนดให้พบว่า รายวิชางานช่างพื้นฐานต้องการให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยขยัน อดทน ประณีต รอบคอบ มีระเบียบและประหยัด ซึ่งเมื่อศึกษาคู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พบว่า ในการประเมินผลแต่ละรายวิชาให้มีการแยกคะแนนการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้เห็นชัดเจน โดยกำหนดให้สถานศึกษากำหนดคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จะประเมินในส่วนนี้ให้เห็นเด่นชัดว่าในรายวิชาที่สอนต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะด้านใดบ้าง และรายวิชาใดจะเน้นคุณลักษณะใดเป็นพิเศษนั้นขึ้นอยู่กับธรรมชาติวิชาหรือปรัชญาของโรงเรียนก็ได้ (กรมวิชาการ. 2537 : 21 - 22) และจากการติดตามผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงของโรงเรียนร่วมพัฒนาการให้หลักสูตรปีการศึกษา 2533 พบว่า ครูเกิดความสับสนในการกำหนดจุดประสงค์ในการสอน เพราะตัวหลักสูตร ตลอดจนการกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนมากจนทำให้ครูเกรงว่าจะสอนไม่ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อครูมาศึกษาคู่มือการให้หลักสูตรฉบับปรับปรุงก็พบว่า หลักสูตรให้ความยืดหยุ่นได้ทั้งเนื้อหาสาระ สื่อการสอน เทคนิค วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีวัดผลประเมินผล (กรมวิชาการ. 2534 : 18)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ครูผู้สอนมีสิทธิ์ที่จะเลือกกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนได้โดยจะยึดจุดประสงค์ของรายวิชา ปรัชญาของโรงเรียน ธรรมชาติของวิชา จุดประสงค์ของกลุ่มวิชา หรือจุดหมายของหลักสูตรก็ได้ ซึ่งลักษณะนิสัยในการทำงานเป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนควรจะมีเกิดขึ้นในตัวเอง เพราะนักเรียนทุกคนเมื่อจบจากการศึกษาแล้ว ไม่ว่าจะจบในการศึกษาระดับใด ก็ต้องออกไปทำงานกันทุกคน ลักษณะนิสัย

จึงเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้มีในตัวนักเรียน ซึ่งในการปลูกฝังนี้ต้องใช้เวลาและเป็นความต่อเนื่องกันในการที่จะก่อลักษณะนิสัยให้เกิดในตัวนักเรียนได้

2. หลักการสอน

กู๊ด (Good. 1973 : 588) กล่าวว่า การสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน ซึ่งรวมถึงการปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างครูกับนักเรียน กระบวนการตัดสินใจในการวางแผน การออกแบบการสอน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับสถานการณ์ การสอนและการเรียนรู้ การประเมินผล การออกแบบการเรียนการสอนใหม่และการเผยแพร่

ฮิลล์ (Hills. 1982 : 266) ได้จำกัดความของการสอนไว้ว่า การสอน คือ กระบวนการให้การศึกษาแก่นักเรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2533 : 3 - 4) ให้ความหมายของการสอนไว้ว่า การสอน คือ การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้นักเรียนได้ปะทะเพื่อที่จะให้เกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การสอนเป็นกระบวนการสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า การสอนเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์จึงจะสามารถก่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

จากความหมายข้างต้น จึงสรุปความหมายของการสอนได้ว่า การสอน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด

จุดประสงค์การสอน

ความหมายของจุดประสงค์การสอน นักการศึกษาได้ให้ความหมายของจุดประสงค์การสอนไว้ดังนี้

อบรม สนิทบาล และกุลชลี องค์ศิริพร (2524 : 24) ให้ความหมายไว้ว่า จุดประสงค์การสอน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ครูมุ่งจะให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนว่านักเรียนจะทำอะไรบ้างในเมื่อเรียนวิชาหนึ่งวิชาใดหรือบทเรียนตอนหนึ่งตอนใดจบลง

ปรีชา คิมภีรปกรณ์ (2532 : 14) กล่าวว่า วัดจุดประสงค์การสอน หมายถึง แนวทาง ขอบข่าย และจุดมุ่งหมายของการสอน หรือพฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป

สุพิน บุญชูวงศ์ (2533 : 22) ให้ความหมายของจุดประสงค์การสอนไว้ว่า จุดประสงค์การเรียนการสอนคือ ข้อความที่ระบุคุณลักษณะของการเรียนรู้ และความสามารถที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน หลังจากทีนักเรียนได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในบทหนึ่ง ๆ แล้ว

จากความหมายสรุปได้ว่า จุดประสงค์การสอน คือ ข้อความระบุพฤติกรรมของผู้เรียนตามที่คุณสอนคาดหวังให้เกิดขึ้น หลังจากทีผู้เรียนได้ผ่านการเรียนการสอนแล้ว

ประเภทของจุดประสงค์การสอน

จุดประสงค์การสอนแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทได้แก่ (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2537 : 47 - 51)

1. จุดประสงค์ทั่วไป
 2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- แต่ละประเภทมีลักษณะดังนี้**

1. จุดประสงค์ทั่วไป เป็นจุดประสงค์ที่ตั้งขึ้นเป็นกรอบหรือแนวกว้าง ๆ ทำให้ทราบว่าผู้เรียนควรจะมีการเรียนรู้อะไรขึ้นบ้าง หลังจากได้ผ่านการเรียนการสอนแล้ว คำที่ใช้จะเป็นคำที่ไม่บ่งเฉพาะเจาะจง เช่น ให้เกิดความรู้ เกิดความเข้าใจ ให้ตระหนักในความสำคัญ ให้เห็นคุณค่า ให้เกิดเจตคติที่ดี ให้เกิดการพัฒนา ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฯลฯ เป็นต้น จุดประสงค์ทั่วไปนี้จะเขียนไว้ในหลักสูตรที่เป็นกลุ่มวิชาหรือรายวิชา ซึ่งเป็นการบ่งไว้อย่างกว้าง ๆ ผู้สอนจะใช้จุดประสงค์นี้เป็นหลักในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อสอนเนื้อหาย่อยในการสอนแต่ละครั้ง ซึ่งในการเขียนจุดประสงค์ทั่วไป ควรจำแนกพฤติกรรมผู้เรียนออกเป็น 3 ด้านได้แก่

1.1 พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับความสามารถทางด้านปัญญา คือ ความรู้ ความเข้าใจ การใช้ความคิด

1.2 จิตพิสัย (Affective Domain) เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับด้านจิตใจ ความรู้สึก ซึ่งรวมถึงความสนใจ ความซาบซึ้ง เจตคติ และค่านิยม

1.3 ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นจุดประสงค์เกี่ยวกับทักษะในการเคลื่อนไหวและการใช้วัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย มีลำดับการเกิดทักษะจากง่ายไปยาก

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นจุดประสงค์ที่บ่งเฉพาะเจาะจงว่า หลังจากการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมที่สังเกตได้ วัดผลได้ออกมาอย่างไรบ้าง คำที่ใช้จะเป็นคำกริยาที่บ่งให้เห็นการกระทำที่ผู้สอนสังเกตได้ เช่น ตอบคำถามได้ บอกความหมายได้ อธิบายได้ สรุปความสำคัญได้ ชี้บ่งได้ แยกแยะความแตกต่างได้ เป็นต้น จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนี้ผู้สอนจะเขียนขึ้นเพื่อใช้ในการสอนเนื้อหาย่อยที่สอนแต่ละครั้ง เพราะจะช่วยให้ผู้สอนสามารถวัดผลได้ชัดเจนแน่นอนว่า ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ถ้าไม่เกิดพฤติกรรมตามที่ตั้งไว้ ควรมีการซ่อมเสริม

ในการสอนย่อมมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้เรียนจะบรรลุผลได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนเป็นประการสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบและวิธีการ ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจจึงจะจัดกิจกรรมได้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

ความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน

วิไลพร คุณทัตย์ (2530 : 19) ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการณ์ของการจัดประสบการณ์ และการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดขึ้น จากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ น่าสนใจ และผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2533 : 189 - 190) ให้ความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่กระทำขึ้นเพื่อให้การเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ ได้ผลดี หมายถึง การสอนของครูเป็นไปอย่างมีความหมาย นักเรียนได้ทั้งความรู้และความสนุกสนานเพลิดเพลิน

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอน เพราะกิจกรรมทั้งของผู้เรียนและผู้สอนที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง วารี ธีรจิตร (2530 : 162 - 163) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีต่อการเรียนรู้ไว้หลายประการดังนี้

1. กิจกรรมช่วยเร่งความสนใจของเด็ก
2. กิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
3. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย
4. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบ
5. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนให้มีการเคลื่อนไหว
7. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้รู้สึกสนุกสนาน
8. กิจกรรมช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
9. กิจกรรมช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวาง
10. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความงอกงามและพัฒนาการของเด็ก
11. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมทักษะ
12. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดี
13. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักทำงานเป็นหมู่
14. กิจกรรมจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในบทเรียน
15. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดความซาบซึ้งความงามในเรื่องต่าง ๆ

ดังนั้น ผู้สอนจึงไม่ควรละเลยที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ให้สอดคล้องกับวินัย สติปัญญา ความสามารถของผู้เรียน และเนื้อหาของบทเรียนนั้น

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

เนื่องจากหลักสูตรเป็นแผนแม่บทในการกำหนดขอบข่ายความรู้ความสามารถ และมวลประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแก่เยาวชนของชาติในวัยต่าง ๆ ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนจำเป็นต้องทราบถึงความต้องการของหลักสูตรในภาพรวมที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีดังนี้

หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ สามารถพัฒนาคน พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสังคมได้ (กรมวิชาการ. 2533 : 3) โดยมีคุณสมบัติดังนี้

การพัฒนาคน

1. มีความรู้พื้นฐาน
2. มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์
3. แก้ปัญหาเป็น
4. เสียสละ
5. มุ่งพัฒนา

การพัฒนาอาชีพ

1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. รักการทำงาน
3. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพและจัดการเป็น

การพัฒนาสังคม ปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อบ้าน ชุมชน ประเทศ

และโลก

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว หลักสูตรจึงเน้นให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดหลักการ 2 ประการคือ (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2537 : 80 - 81)

1. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. จัดการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ทั้ง 2 มีรายละเอียดดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การสอน ที่จัดเนื้อหา และกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้คิดค้นหาความรู้ และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนจึงต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนจากการสอนที่เน้นความรู้ด้านเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพียงอย่างเดียวมาเป็นการสอนที่ผสมผสานการให้ความรู้ กับการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการหาความรู้ ซึ่งมีคุณค่ามากกว่าการเรียนรู้ตัวความรู้

2. จัดการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ การสอนและเน้นการเรียนรู้อย่างมีลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 2 ประเด็นคือ

2.1 จัดกิจกรรมให้เป็นกระบวนการ หมายถึง การดำเนินการสอนอย่างมีขั้นตอน เป็นไปตามลำดับตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้เรียนได้คิด ได้พูด ได้แก้ปัญหา ได้ปฏิบัติ ฯลฯ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เกิดการพัฒนา ตนเองหลังจากทำกิจกรรมนั้นแล้ว

2.2 พัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสามารถเชิงกระบวนการ หมายถึง การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติเป็นขั้นตอนติดตัวไปใช้ในชีวิตจริง ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนการเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ จนเกิดทักษะกระบวนการ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงานของตนได้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ

วิธีการของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ เป็นการสอนที่ผู้สอนหลีกเลี่ยงการเป็นผู้บอกความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่จะจัดให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับธรรมชาติ และวัยของผู้เรียน เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชาและเหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และชีวิตจริง (สงบ ลักษณะ. 2534 : 1)

กระบวนการ คือแนวทางดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีขั้นตอน ซึ่งวางไว้อย่างเป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ (กรมวิชาการ, 2534 : 12) ดังนั้นความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีกระบวนการจึงหมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนสอนอย่างมีลำดับขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ ผู้สอนควรได้ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันเป็นเป้าหมายของการใช้ทักษะกระบวนการดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ทำงานโดยคำนึงถึงความจำเป็นหรือประโยชน์ หรือคุณค่าของงานที่มีต่อส่วนรวมก่อนลงมือทำ
2. เป็นผู้มีใจเปิดกว้าง รับฟังความคิดเห็นและวิธีการที่หลากหลายพร้อมจะรับพิจารณาข้อเสนอแนะจากผู้อื่นเสมอ แม้ว่าตนเองจะยังไม่เห็นด้วยและไม่ยึดมั่นถือมั่นกับวิธีการเดิม หรือแนวความคิดเดิมจนเปลี่ยนแปลงไม่ได้
3. เป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หลังจากได้รับฟังแนวความคิดต่าง ๆ โดยพิจารณาเลือกอย่างมีเหตุผลไม่ลำเอียง
4. เป็นผู้ที่กำหนดหรือวางแผนการทำงานล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติจริงทุกครั้ง
5. เป็นผู้ที่คอยติดตามตรวจสอบผลการทำงานเป็นระยะ ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้นกว่าเดิมอยู่เสมอ
6. เป็นผู้ที่มีความพอใจในการทำงานและปฏิบัติงานของตนทุกครั้งด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ

หลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปัจจุบัน เน้นให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนที่หลากหลายอย่างเป็นกระบวนการเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะวิธีการหาความรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้ในชีวิตจริง ดังนั้นผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ และสามารถใช่วิธีการสอนเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง

ความหมายของวิธีสอน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของ “วิธีสอน” ไว้ดังนี้

กาญจนา เกียรติประวัติ (2524 : 134) ให้ความหมายไว้ว่า วิธีสอน หมายถึง วิธีการที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้เทคนิคการสอน เนื้อหาวิชา และ สื่อการสอน เพื่อให้บรรลุถึงจุดประสงค์ของการสอน

วารี ธีระจิต (2530 : 50) ให้ความหมายไว้ว่า วิธีสอน คือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาไปในทางที่พึงปรารถนาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

จากความหมายที่ประมวลข้างต้นพิจารณาได้ว่า วิธีสอนเป็นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงสามารถสรุปความหมายของวิธีสอนได้ว่า วิธีสอน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้สอนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ประเภทของวิธีสอน

วิธีสอนมีหลายวิธีแต่ละวิธีมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไปแต่เมื่อได้พิจารณาด้านบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนแล้วสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2537 : 96)

1. วิธีสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง เป็นวิธีสอนที่ครูเป็นผู้จัดและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ เช่น เป็นผู้วางแผน ดำเนินการ และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนมีบทบาทน้อยในการร่วมกิจกรรม การเรียนการสอนจึงมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว โดยมีผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ตัวอย่างของวิธีสอนแบบนี้ เช่น วิธีสอนแบบบรรยาย แบบสาธิต แบบใช้คำถาม แบบใช้หนังสือเรียน เป็นต้น

2. วิธีสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นวิธีสอนที่นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมดำเนินการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน ให้ข้อเสนอแนะส่งเสริมให้กำลังใจ และช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา วิธีสอนแบบนี้ช่วยให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเป็นการเรียนจากการกระทำ (Learning by doing) และเป็นการ

ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียน ตัวอย่างเช่น วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมแบบ บทบาทสมมติ แบบวิทยาศาสตร์ แบบทดลอง เป็นต้น

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดเจตคติ และเกิด ทักษะอย่างไรวินั้น ขึ้นอยู่กับครูเป็นผู้เลือกกว่าครูจะใช้วิธีสอนแบบใด โดยการสอนครู สามารถเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ และมีพฤติกรรมการสอนของครูเข้า มาเกี่ยวข้องด้วย

ความหมายของพฤติกรรมการสอน

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 573) และ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2526 : 112) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำหรือ กิจกรรมทุกอย่างของมนุษย์ทั้งที่เป็นการแสดงออกซึ่งสังเกตได้และที่ถูกรับรู้ไม่ได้ แสดงออกมาให้เห็น

การสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ สถานการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้น การสอนเป็นศิลปะที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้ทั้งที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการสอนและจัดกิจกรรมหลายอย่างเพื่อให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ กู๊ด (Good. 1973 : 552) และ อลงกรณ์ จันทรารมย์ (2526 : 35) ได้ให้ ความหมายของการสอนสอดคล้องกันว่า หมายถึง การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น การจัดประสบการณ์ชีวิตให้นักเรียน การถ่ายทอด ความรู้ การฝึกให้คิดปัญหาต่าง ๆ การจัดสถานการณ์ให้มีการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

เมื่อรวมคำว่าพฤติกรรมและการสอนเข้าด้วยกันเป็นพฤติกรรมการสอน มีผู้ให้ ความหมายไว้ดังนี้ แพค และคนอื่น ๆ (พะเยาว์ ปาลวัฒน์. 2525 : 18 ; อ้างอิงมาจาก Page and others. 1977 : 337) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการสอนซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียนว่า เป็นอิทธิพลระหว่างครูกับนักเรียนที่มีต่อกัน อันมีผลต่อ ประสิทธิภาพของการเรียนรู้และพฤติกรรมในชั้นเรียน ยังแสดงให้เห็นถึงสภาพปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน และยังชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพียงใดอีกด้วย

ส่วน สมจิต สวธน์ไพบูรณ์ (2529 : 1) ให้ความหมายของพฤติกรรมการสอนว่าเป็นการกระทำที่ผู้สอนกำหนดให้มีขึ้นภายใต้สถานการณ์การเรียนการสอน ซึ่งจะมีทั้งการกระทำหรือการแสดงออกของครูและนักเรียนที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันในชั้นเรียน มีทั้งพฤติกรรมทางวาจาและไม่ใช้พฤติกรรมทางวาจา เช่น การพูด การอธิบาย การใช้คำถาม การออกคำสั่ง การเสริมแรง การใช้สื่อการสอน นักเรียนช่วยครูแสดงการสาธิต การตอบคำถามของนักเรียน การทำแบบฝึกหัด รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ด้วย

จากแนวความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมการสอน หมายถึง การกระทำทุกอย่างที่ผู้สอนกำหนดให้มีขึ้นภายใต้สถานการณ์การเรียนการสอน ซึ่งจะมีทั้งการกระทำของผู้สอนและผู้เรียนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

การประเมินพฤติกรรมการสอน

การประเมินพฤติกรรมการสอน หรือการศึกษาพฤติกรรมการสอนเป็นแนวทางอันหนึ่งที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งครูทุกคนสามารถประเมินพฤติกรรมการสอนของตนได้จากนักเรียน เพื่อนครูด้วยกัน ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ผู้ปกครองของเด็ก สาธารณชนและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก (ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจินสมาจาร. 2526 : 43) นอกจากนั้น ไอแอนนิส (Ioannis. 25 - 29) ได้เสนอแนวทางสำคัญในการศึกษาพฤติกรรมการสอนในชั้นเรียนไว้ 4 แบบคือ

1. ศึกษาจากรายงานการประเมินผลของศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหาร
2. ศึกษาจากสังเกตของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
3. ศึกษาจากรายงานโดยครูเอง
4. ศึกษาจากการประเมินของผู้เรียน

ในบรรดากลุ่มผู้ประเมินต่าง ๆ ได้มีผู้ศึกษาว่ากลุ่มไหนจะให้ผลการประเมินที่เชื่อถือได้มากกว่ากัน ส่วนมากจะพบว่า กลุ่มผู้เรียนสามารถประเมินผู้สอนได้น่าเชื่อถือกว่ากลุ่มอื่น ๆ แต่กลุ่มผู้เรียนก็มีข้อจำกัดในเรื่องความสามารถในการประเมิน กล่าวคือสามารถประเมินเฉพาะพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นในห้องเรียนเท่านั้น ผลการประเมินโดยผู้เรียนเป็นข้อมูลที่มีความเชื่อมั่นสูง แต่อาจจะมีความเที่ยงตรงต่ำ และเป็นข้อมูลที่ถ้าใช้เพื่อปรับปรุงการสอน

จะเห็นได้ว่า การประเมินหรือการศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ เพื่อปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพโดยพิจารณาจากผลการประเมินที่ได้จากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มผู้เรียนซึ่งสามารถประเมินผู้สอนได้น่าเชื่อถือกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในงานวิจัยนี้ใช้การประเมินโดยให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมการสอนของครู

3. ลักษณะนิสัย

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของลักษณะนิสัยไว้ดังนี้

เจอร์ราร์ด (Jourard. 1958 : 2) ได้ให้ความหมายว่า ลักษณะนิสัยคือ ลักษณะที่เป็นนามธรรม ซึ่งหมายถึงขอบเขตและคุณสมบัติที่บุคคลแสดงออกต่อสถานการณ์ในชีวิต

อลพอร์ต (Allport. 1961 : 80) กล่าวว่า ลักษณะนิสัยหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในการตอบสนองในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

แคทเทล (Cattell. 1965 : 26) ได้ให้ความหมายว่า ลักษณะนิสัยเป็นลักษณะของบุคคลที่สามารถทำนายได้เมื่อมีสถานการณ์กำหนดให้

แมคคองแนล (McConnell. 1974 : 612) กล่าวว่า ลักษณะนิสัยเป็นสิ่งที่ตัวบุคคลซึ่งแสดงถึงความคงเส้นคงวา ความมั่นคง การควบคุมบังคับตนเอง และอำนาจในการชี้นำการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองได้มากกว่าที่จะเป็นเพียงพื้นฐานของสิ่งเหล่านี้

มิเชลล์ (Mischel. 1973 : 2) ได้ให้ความหมายลักษณะนิสัยว่า เป็นลักษณะพิเศษของกระบวนการพฤติกรรม (รวมทั้งความคิดและอารมณ์) ซึ่งเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์หรือสถานการณ์

บุญส่ง นิลแก้ว (2519 : 142) ได้ให้ความหมายว่า ลักษณะนิสัยเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่แสดงออกมาทั้งทางกริยา ท่าทางภายนอกและลักษณะทางด้านอารมณ์และจิตใจ

สุชา จันทน์เอม (2520 : 121) ได้ให้ความหมายว่า ลักษณะนิสัยเป็นคุณลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกันในตัวบุคคลและวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรม ไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเหล่านั้นจะต้องดีหรือไม่ ผิดหรือถูก

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2520 : 3) ได้กล่าวว่า ลักษณะนิสัยคือ ลักษณะต่าง ๆ (traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลและเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น ที่แสดงออกหรือตอบสนอง (interaction) ต่อสิ่งแวดล้อม

จรรยา สุวรรณทัต และดวงกมล เวชบรรยงศ์รัตน์ (2535 : 244) ได้ให้ความหมายว่า ลักษณะนิสัย หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลซึ่งเป็นตัวกำหนดแนวโน้มในการตอบสนองและเป็นสิ่งชี้ให้เห็นกิจกรรมที่จะกระทำต่อมาของบุคคล ลักษณะนิสัยจะทำให้บุคคลทำหน้าที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพื่อให้เกิดความสมดุลในรูปแบบต่าง ๆ ของการปรับตัวและการแสดงออกของพฤติกรรม

ประยูร ศรีประสาธน์ และคนอื่น (2532 : 731) ได้ให้ความหมายว่า ลักษณะนิสัย หมายถึง ประเภทของความประพฤติที่เคยชิน หรือประเภท หรือลักษณะของพฤติกรรมที่กระทำเป็นประจำอยู่เสมอ

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่า ลักษณะนิสัย หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออกอยู่เป็นประจำทั้งทางร่างกายและความรู้สึกของจิตใจเมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ

ทฤษฎีลักษณะนิสัย

ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัยมีหลายทฤษฎี แต่ที่สำคัญและจัดระบบได้มีดังนี้ (โสภา ชูพิกุลชัย. 2521 : 100 - 105)

1. **ทฤษฎีแบ่งประเภท** ทฤษฎีแบ่งประเภทนี้จะขึ้นอยู่กับ การสังเกตโดยทั่วไป เพื่อมุ่งพิจารณาเกี่ยวกับด้านตัวบุคคล นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับ การยอมรับเกี่ยวกับ ลักษณะนิสัยภายนอก นักจิตวิทยากลุ่มนี้ได้แก่ จุง (Jung) และ เชลดัน (Sheldon) ดังเช่น

จุง (Jung) ได้แบ่งประเภทของลักษณะนิสัยไว้สองประการคือ

ประการแรก บุคคลที่มีลักษณะเด่นและชอบสังคม (extrovert) เป็นคนที่สร้างความเชื่อมั่นบนรากฐานของความเป็นจริง มีอุปนิสัยเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสมเป็นบุคคลที่เปิดเผยไม่ชอบเก็บตัว

ประการที่สอง บุคคลประเภทเก็บตัว (introvert) เป็นบุคคลที่มีมาตรฐานที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เป็นคนที่เชื่อมั่นตนเองและทุกอย่างที่กระทำมักจะถือตนเองเป็นใหญ่

ส่วนเซลดอน (Sceldon) ได้แบ่งประเภทของลักษณะนิสัยออกเป็น 3 ประการคือ

ประการที่หนึ่ง เอนโดมอร์ฟิ (Endomorphy) ประเภทนี้มีลักษณะอ้วนเตี้ย เป็นพวกชอบสนุกสนาน โกร่ง่ายหายเร็ว มักกินจุและขี้บ่น

ประการที่สอง เมโซมอร์ฟิ (Mesomorphy) ประเภทนักกีฬา ร่างกายสมส่วนไหล่กว้าง ร่างกายเต็มไปด้วยกล้ามเนื้อ คล่องแคล่วว่องไว มีน้ำใจเป็นนักกีฬา

ประการที่สาม เอกโตมอร์ฟิ (Ectomorphy) ประเภทผอมสูง ไหล่ห่อ มีลักษณะนิสัยเคร่งขรึม เอาการเอางาน ไวต่อความรู้สึก

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะ ทฤษฎีนี้ต่างจากทฤษฎีแบ่งประเภทคือ จะมุ่งอธิบายลักษณะนิสัยตามตำแหน่งในตาราง ซึ่งแทนแต่ละลักษณะ เป็นต้นว่า เราอาจกำหนดบุคคลลงในตารางของความฉลาดและความขยันหมั่นเพียร เป็นลักษณะหนึ่งของลักษณะนิสัยหรืออาจกำหนดลงในตารางความอ่อนไหวว่าเป็นลักษณะของลักษณะนิสัยก็ได้ ซึ่งแต่ละตารางนี้เราเรียกว่า ไดเมนชัน (dimension) นักจิตวิทยาทางด้านลักษณะพยายามที่จะเสาะหารายชื่อลักษณะที่สั้น ๆ ที่สามารถใช้ในการอธิบายอุปนิสัยของคนทั่ว ๆ ไป

ในการที่จะตั้งชื่อลักษณะให้สั้นกระชับรัดกุม ทำได้โดยวิธีการที่เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ นักจิตวิทยากลุ่มนี้ได้แก่ ออลพอร์ต (Allport) และแคทเทล (Cattell)

อัลพอร์ต (Allport) ได้แบ่งลักษณะนิสัยออกเป็นสองลักษณะใหญ่ ๆ คือ
 ลักษณะที่หนึ่ง ลักษณะสามัญ คือ ลักษณะที่อาจนำมาเปรียบเทียบกันได้ใน
 บุคคลทุกคน เช่น ความเชื่อทางศาสนา ค่านิยมสังคม เป็นต้น

ลักษณะที่สอง ลักษณะเฉพาะบุคคล คือ ลักษณะเป็นเอกลักษณ์ทำให้แต่ละคนมีลักษณะนิสัยที่ต่างกันออกไป

แคทเทล (Cattell) ได้แบ่งลักษณะนิสัยเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 ลักษณะนิสัยภายนอก (surface trait) ได้แก่ ผลจากการสังเกตพฤติกรรม
 เป็นสิ่งที่มีความมั่นคงน้อยและมีความสำคัญน้อย

2.2 ลักษณะนิสัยต้นตอ (source trait) เป็นตัวสำคัญในการตัดสินใจและอธิบาย
 พฤติกรรมของบุคคลมี 2 ลักษณะคือ

2.2.1 เป็นลักษณะที่มีผลมาจากพันธุกรรม

2.2.2 เป็นลักษณะที่มาจากผลของสิ่งแวดล้อม

3. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (dynamic theory) ทฤษฎีนี้จะเกี่ยวข้องกับ
 ลักษณะเชื่อมโยงระหว่างสิ่งแวดล้อมทางด้านร่างกาย และทางด้านสังคม โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องความขัดแย้งในใจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันไม่คำนึงถึงสาเหตุจากอดีต
 เป็นความขัดแย้งในใจที่เกิดจากแนวโน้มทางลักษณะนิสัยของบุคคลนั้น ๆ นักจิตวิทยาที่
 มองลักษณะนิสัยในแง่นี้คือ ฟรอยด์ (Freud)

ฟรอยด์ (Freud) เชื่อว่า จิตใจมนุษย์แบ่งได้เป็นสามประเภทคือ

ประเภทที่หนึ่ง อิด (id) คือ สภาวะจิตใจที่ต้องการแสวงหาความสุข
 ความพอใจโดยปราศจากขอบเขตใด ๆ ทั้งสิ้น

ประเภทที่สอง อีโก้ (ego) คือ การรู้จักตนเอง รู้ว่าตนเองคือใคร เริ่มแยกตัว
 ออกจากโลกภายนอกได้

ประเภทที่สาม ซูเปอร์อีโก้ (super ego) คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เมื่อ
 เด็กโตขึ้นก็ได้รับการอบรมสั่งสอนให้ประพฤติตามศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม

ฟรอยด์ เน้นว่าการทำงานของระบบทั้งสามนี้จะเกี่ยวข้องกันเสมอ

4. ทฤษฎีส่วนรวมทั้งร่างกายและจิตใจ (organismic theory) ทฤษฎีนี้มุ่งจุด
 สนใจว่า การเข้าใจลักษณะนิสัยจะต้องเข้าใจส่วนรวม แยกส่วนไม่ได้ มนุษย์ทุกคนมี

ศักยภาพที่จะพัฒนาไปในทางที่ดี นักจิตวิทยาที่สำคัญคือ มาสโลว์ (Maslow) และ โรเจอร์ (Rogers)

จากทฤษฎีของมาสโลว์ และ โรเจอร์ มีหลักการที่สำคัญคือ

4.1 ลักษณะนิสัยของมนุษย์มีลักษณะเป็นส่วนรวมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4.2 การศึกษาลักษณะนิสัยต้องคำนึงถึงส่วนรวมเสมอ

4.3 พฤติกรรมที่เกิดจากแรงขับที่เป็นผลรวมของสิ่งเร้าเสมอ ๆ ไม่ใช่แรงขับหลายชนิดในเวลาเดียวกัน

4.4 มนุษย์จะพัฒนาไปสู่ความสมบูรณ์ทางลักษณะนิสัยได้เองตามธรรมชาติ แต่สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมจะมีผลขัดขวางพัฒนาการดังกล่าวนี้ได้

4.5 พัฒนาการทางลักษณะนิสัยเป็นไปตามหลักการทางจิตวิทยาของกลุ่ม เกสตัลท์

4.6 การศึกษาลักษณะนิสัยของบุคคลใด ๆ ก็ตามจะต้องอาศัยข้อมูลจากบุคคลนั้น ๆ โดยตรง การอนุมานจากข้อมูลที่ได้จากข้อมูลอื่นจะเกิดความผิดพลาดได้ง่าย

5. ทฤษฎีที่เน้นสังคมและสิ่งแวดล้อม (social determinants)

นักจิตวิทยากลุ่มนี้เชื่อว่า ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากสิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยโดยตรง นักจิตวิทยากลุ่มนี้ที่สำคัญคือ แอดเลอร์ (Adler) และ ฟรอมม์ (Fromm)

แอดเลอร์ (Adler) เชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมและการดำเนินชีวิตของมนุษย์จะเกี่ยวข้องกับสังคมตลอดเวลา มนุษย์จึงมีแรงจูงใจที่จะสร้างชีวิตให้สมบูรณ์ เอาชนะอุปสรรคของตนเอง

ฟรอมม์ (fromm) เชื่อว่ามนุษย์ต้องการอิสระภาพ จึงทำให้มนุษย์แยกตัวออกจากธรรมชาติ ทำให้เกิดความว้าวุ่นเดียวดาย

จากทฤษฎีลักษณะนิสัยที่กล่าวมาจะเห็นว่าแต่ละกลุ่มมีแนวคิดลักษณะนิสัยแตกต่างกันออกไปตามความเชื่อหรือความคิดของแต่ละกลุ่ม กลุ่มแบ่งประเภท เชื่อว่าลักษณะนิสัยสามารถสังเกตได้จากลักษณะทางร่างกาย กลุ่มการเปลี่ยนแปลง เชื่อว่าลักษณะนิสัยเป็นเรื่องของจิตใจ ส่วนกลุ่มเกี่ยวกับลักษณะ เชื่อว่า ลักษณะนิสัยสามารถแตกย่อยออกเป็นด้าน ๆ ในขณะที่กลุ่มส่วนรวม เชื่อว่า ถ้าศึกษาลักษณะนิสัยต้องศึกษา

อย่างรวม ๆ ไม่สามารถแยกย่อยได้ และอีกกลุ่มหนึ่งคือ กลุ่มที่เน้นสังคมและสิ่งแวดล้อม เชื่อว่า สังคมและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยของบุคคล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเชื่อว่าลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่อยู่ในบุคคลนั้นมีหลายนิสัยรวมกัน ประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม เช่น โรงเรียน บ้าน สื่อมวลชน มีอิทธิพลโดยตรงกับบุคคล ครูสามารถปลูกฝังลักษณะนิสัยให้กับนักเรียนได้ ซึ่งพฤติกรรมด้านลักษณะนิสัยนั้นปลูกฝังให้เกิดขึ้นได้ตามลำดับขั้นการพัฒนาการ

ลำดับขั้นการพัฒนาลักษณะนิสัยในการทำงาน

ลักษณะนิสัยในการทำงานนั้น เกิดขึ้นได้โดยมีลำดับขั้นของพัฒนาการเกิดตามแนวทฤษฎีพัฒนาของ แครธโฮล บลูม และมาเซีย (Kratwohl, Bloom and Masia. 1967 : 34 - 36) ซึ่งได้จัดเรียงลำดับดังนี้

1. ขั้นการรับรู้ (receiving of attention) ในขั้นนี้บุคคลจะถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกต่อสถานการณ์หรือสิ่งเร้าที่ปรากฏ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่จะเรียนรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ใน การเรียนการสอน อาจไม่จำเป็นต้องเริ่มจากขั้นนี้ เนื่องจากบุคคลมีประสบการณ์เดิม ซึ่งจะทำให้เขามีการรับรู้ก่อนแล้ว การรับรู้นี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อย ๆ โดยถือเอา ปริมาณการรับรู้เป็นเกณฑ์ดังนี้

1.1 การสำนึก เป็นการเริ่มรู้สึกหรือสำนึกเกี่ยวกับลักษณะหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่มาเร้า

1.2 การตั้งใจรับรู้ เป็นการใส่ใจสิ่งเร้าจนพอสมควร แต่ยังไม่มีความคิดเห็นหรือประเมินตัดสินใด ๆ เป็นเพียงการสังเกตเห็น

1.3 การเลือกรับรู้ การรับรู้สิ่งเร้า โดยมีการจำแนกความแตกต่าง ยังไม่มีการประเมินใด ๆ เช่นกัน

2. ขั้นการตอบสนอง (responding) ต่อเนื่องจากขั้นที่หนึ่ง เมื่อมีการรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ แล้วบุคคลจะมีการตอบสนอง โดยมีปฏิกิริยากับสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ตนรับรู้ ในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อย ๆ ดังนี้

2.1 ยินยอมตอบสนอง เป็นความรู้สึกที่ยอมรับหรือยอมปฏิบัติตามสถานการณ์หรือเรื่องราวนั้น ๆ โดยเป็นเพียงการยอมทำตามความรู้สึกว่าจำเป็นต้องทำตามเท่านั้นเอง

2.2 สมัครใจตอบสนอง เป็นความรู้สึกที่จะทำกิจกรรมนั้นด้วยความ
สมัครใจ

2.3 พอใจตอบสนอง เป็นการตอบสนองที่มีความรู้สึกเต็มใจหรือพอใจ
ซึ่งมีความเพลิดเพลินสนุกสนาน หรือรื่นเริงอยู่ด้วย

3. ขั้นการเห็นคุณค่า (valuing) เป็นความรู้สึกต่อสถานการณ์เรื่องราวนั้นโดย
ประเมินว่ามีคุณค่าหรือประโยชน์หรือไม่ การเห็นคุณค่านั้นจะเกิดขึ้นช้า ๆ โดยมีการ
สะสมไว้อย่างค่อย ๆ พฤติกรรมเห็นคุณค่านั้นจะดูได้จากความแน่นอน ความคงเส้นคงวา
สม่ำเสมอของการกระทำพอสมควร ในขั้นนี้แบ่งได้เป็น 3 ขั้นย่อย ๆ ดังนี้

3.1 การยอมรับคุณค่า เป็นการยอมรับในคุณค่าของสถานการณ์เรื่องราว
เป็นความเชื่อในคุณค่าที่ยังไม่ถาวร อาจเปลี่ยนแปลงได้

3.2 ชื่นชมในคุณค่า เป็นการยอมรับในด้านคุณค่าของสถานการณ์เรื่องราว
ถึงระดับที่ต้องการที่จะแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ยากติดตาม

3.3 ยึดมั่นในคุณค่า มีความเชื่อมั่นและความแน่วแน่ซึ่งทำให้เกิดศรัทธา
เรื่องราวนั้นว่าควรจะทำตามและพยายามหาโอกาสที่จะแสดงออก

4. ขั้นการจัดระบบคุณค่า (organization) ในขั้นนี้บุคคลจะรวบรวมเรื่องราว
หรือสิ่งที่มีคุณค่าไว้ในจิตใจหลายอย่าง ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นระบบภายในขึ้น ได้แก่
การจัดคุณค่าต่าง ๆ เข้าเป็นระบบอย่างใดอย่างหนึ่งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่า
ของเรื่องราวต่าง ๆ หากจุดเด่นและจุดร่วมของคุณค่าเหล่านั้น ในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้น
ย่อย ๆ ดังนี้

4.1 การสร้างระบบคุณค่า เป็นการสรุปรวบยอดระหว่างคุณค่าของ
เรื่องราวต่าง ๆ ที่บุคคลยึดมั่นเข้าด้วยกัน

4.2 การจัดระบบคุณค่า เป็นการเรียงลำดับความสำคัญของสิ่งที่มีคุณค่า
ต่าง ๆ แยกแยะและจัดคุณค่าต่าง ๆ ให้ผสมกลมกลืนเข้าด้วยกัน

5. ขั้นเกิดกิจนิสัย (characterization by a value of value complex) เป็นการ
กระทำของบุคคลที่มีความคงเส้นคงวา โดยที่บุคคลจะมีการจัดระบบของตนเองและยึด
ระบบต่าง ๆ นั้นมาปฏิบัติจนเป็นการกระทำโดยอัตโนมัติคือ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์

ใดเขาก็จะแสดงพฤติกรรมแบบเดิม ซึ่งเป็นลักษณะของตัวเอง ในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นย่อย ๆ ดังนี้

5.1 สร้างข้อสรุป เป็นการพยายามปรับปรุงระบบตนเองให้สมบูรณ์ตามแนวที่ตนเองต้องการ

5.2 กิจนิสัย เป็นการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอจนเป็นลักษณะของตัวเอง จะเห็นได้ว่าพัฒนาการทางด้านลักษณะนิสัยทั้ง 5 ขั้นตอนนี้จะป็นลักษณะขั้นตอนการเกิดที่ต่อเนื่องกัน โดยครูสามารถจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนเกิดพัฒนาการตามขั้นตอนนี้ได้

การวัดลักษณะนิสัย

ลักษณะนิสัยเป็นเรื่องที่จะเอื้อต่ออันและซับซ้อน การวัดจึงทำได้ยากเมื่อเทียบกับการวัดด้านอื่น ๆ แต่นักจิตวิทยาและนักวัดผลการศึกษาก็ได้พยายามหาวิธีการและสร้างเครื่องมือที่มีคุณค่าพอที่จะกระตุ้น (elicit) ให้เห็นลักษณะนิสัยที่แท้จริงของผู้ถูกวัดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ทวี ท่อแก้ว และ อบรม สนิทบาล (2527 : 121) กล่าวว่า ถ้าจะให้ได้ผลที่มีความเที่ยงตรงสูงก็ควรจะใช้หลายวิธีประกอบกัน สรุปวิธีการที่ใช้วัดทั่วไปมีอยู่ 5 วิธีดังนี้

1. วิธีการสังเกต เป็นวิธีที่ใช้กันมานานแล้ว โดยมีการสังเกตพฤติกรรมและลักษณะทั่ว ๆ ไปที่บุคคลแสดงออกมีอยู่ 2 แบบด้วยกันคือ การสังเกตแบบควบคุม เป็นการสังเกตการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่จัดไว้โดยเฉพาะ อีกแบบหนึ่งเป็นการสังเกตทั่วไปในชีวิตประจำวันที่บุคคลแสดงออก ทั้งสองแบบนี้ต้องบันทึกผลตรงตามที่เป็น โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง และผู้สังเกตควรจะได้มีการฝึกฝนเป็นพิเศษจึงจะได้ผลดี

2. วิธีการรายงานตนเองมี 2 แบบคือ

การวิเคราะห์ตนเอง เป็นการให้บุคคลประมาณค่าตัวเอง แบบวิเคราะห์ตัวเอง จะเป็นคำถามแบบปรนัย อันเป็นนามธรรม เช่น ความสนใจในวิชาต่าง ๆ ทัศนคติ แล้วแปลผลเข้าสู่มาตราวัด

อีกวิธีหนึ่งคือ การสัมภาษณ์ ซึ่งหมายถึง การสนทนาระหว่างบุคคลสองคน อย่างมีจุดหมาย โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมา และจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่วัดว่าถูกสอบลักษณะนิสัย

3. วิธีการศึกษาความเห็นจากคนอื่น เป็นวิธีการที่ผู้วัดสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกเกี่ยวกับบุคคลนั้นอย่างไร เช่น ครู เพื่อน ผู้ปกครอง เป็นต้น

4. วิธีการใช้แบบทดสอบ เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก โดยมีการสร้างแบบทดสอบขึ้น ประกอบด้วยคำถามหรือข้อความหลายข้อ ซึ่งผู้ทดสอบสร้างขึ้นโดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่ว ๆ ไปเป็นมาตรฐาน หัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่เกี่ยวกับผู้ถูกทดสอบเอง หรือสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมที่ทำอยู่เสมอ ๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือกับผู้ทดสอบในการตอบแบบทดสอบจึงจะได้ผล ทำให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์

5. วิธีให้สร้างจินตนาการ (projective techniques) เป็นวิธีที่ผู้วัดได้จัดสิ่งเร้าขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น เล่าเรื่องจากรูปที่นำมาให้ดูตัวอย่าง ได้แก่ แบบทดสอบโรชาร์ท และรูปภาพที่เกิดจากหยดหมึก ให้สร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องจากคำที่กำหนดให้ ให้เติมข้อความที่ไม่สมบูรณ์ ให้แสดงออกโดยการวาดรูป เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องใช้ผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี

แบบทดสอบวัดลักษณะนิสัย

แบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยใช้วัดทางจิตวิทยามาก่อน โดยใช้วัดสภาพจิตใจของบุคคลในการรักษาคนไข้ที่ผิดปกติทางประสาท ต่อมาทางการศึกษาได้นำมาทดสอบลักษณะนิสัยของนักเรียนเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่ดีและปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียนในด้านความหมายของแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยนั้นได้มีผู้กล่าวไว้หลายท่าน เช่น

อนาสตาซี (Anastasi. 1968 : 103) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยไว้ว่าหมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดลักษณะต่าง ๆ ของบุคคล ได้แก่ การปรับอารมณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แรงจูงใจ ความสนใจและทัศนคติ ซึ่งแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีหลายร้อยฉบับ แต่ที่มีมากที่สุดคือ แบบสำรวจลักษณะนิสัย ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือวัดลักษณะนิสัยที่รู้จักกันดีที่สุดและใช้กันมากที่สุด

เชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2520 : 10) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยไว้ว่าหมายถึง เครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ศึกษาพฤติกรรมที่แอบแฝงของมนุษย์โดยทั่วไป แบบทดสอบทางจิตวิทยามักจะหมายถึงเครื่องมือที่สามารถควบคุมการตอบสนองของบุคคลได้อย่างมีมาตรฐานในการควบคุมหรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าเป็นชุดของสิ่งเร้าชุดของสถานการณ์ที่นำไปเร้าให้บุคคลแสดงพฤติกรรม (แอบแฝง) ที่นักวิจัยต้องการจะศึกษาออกมาโดยการเร้านี้อาจจะเร้าพฤติกรรมรวม ๆ หรือพฤติกรรมด้านใดด้านหนึ่งของบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวัดและพฤติกรรมที่แอบแฝงดังกล่าวนี้ไม่ได้วัดออกมาเป็นปริมาณความเข้มโดยตรง แต่จะอาศัยการอ้างอิง หรือตีความหมายจากการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อข้อคำถาม ข้อความหรือชุดของสิ่งเร้าอื่น ๆ ตามลักษณะหรือธรรมชาติของข้อสอบแต่ละประเภท

จากนิยามของทั้งสองท่านจึงกล่าวได้ว่าแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยหมายถึง เครื่องมือที่นักจิตวิทยาและนักวัดผลได้พยายามสร้างขึ้นอย่างมีระบบเพื่อกระตุ้นให้ผู้ถูกวัดแสดงพฤติกรรมออกมาให้ผู้ทำการวัดได้แปลความหมายอย่างเที่ยงตรงและมีกฎเกณฑ์ โดยจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบทดสอบก็เพื่อใช้วัดลักษณะนิสัย และเพื่อประเมินคุณภาพของแบบทดสอบอันจะนำไปพัฒนารูปแบบของเครื่องมือได้อย่างเหมาะสม

ประเภทของแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัย

จากการสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยของนักจิตวิทยาและนักวัดผลที่ผ่านมาพอจะรวบรวมเป็นประเภทได้ 3 ประเภทคือ (สถิตย์ วงศ์สวรรค์. 2523 : 262)

1. แบบทดสอบประเภทให้รายงานตัว (self report test of questionnaires)
2. แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือวิธีฉายภาพจิต (projective test หรือ projective technique)
3. แบบทดสอบประเภทให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่าง ๆ (situational test)

วิธีสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัย

หลักในการสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยนั้น (เชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2520 : 13 - 17) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างไว้ดังนี้

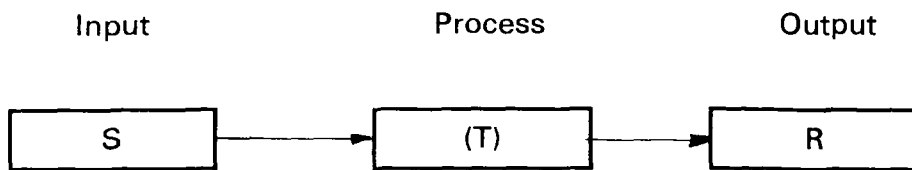
1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด การวางแผนในขั้นนี้เป็นการวางแผนโครงการล่วงหน้าว่าในการวิจัย หรือการสอบวัดนั้นต้องการจะวัดตัวแปร (คุณลักษณะ) ไດ

จะสอบวัดกับใคร วัดเพื่ออะไร หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการวางโครงร่างของการวัดก็ได้ กล่าวคือ ในขั้นนี้ ผู้วิจัยจะต้องกำหนดขอบเขตของการวัดและอธิบายคุณลักษณะของตัวแปรให้แจ่มแจ้งว่า พฤติกรรมหรือตัวแปรที่จะวัดนั้นมีองค์ประกอบเช่นไร และจะสร้างนิยามปฏิบัติการได้เช่นไร

2. กำหนดลักษณะของแบบทดสอบหรือเครื่องมือ การวางแผนในขั้นตอนนี้เป็นการวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบของเครื่องมือหรือแบบทดสอบที่จะนำไปใช้วัดหรือวัดให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาโดยต้องกำหนดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ หรือ พฤติกรรม และจุดมุ่งหมายของการวิจัยนั้น ๆ ว่าควรใช้แบบทดสอบประเภทใด จะวัดได้ ผลตามที่มุ่งหวังได้ตลอดจนต้องกำหนดขอบเขตของแบบทดสอบว่าควรมีจำนวนข้อหรือ สากลมากน้อยเพียงใด จึงจะครอบคลุมและจะใช้วิธีดำเนินการสอบเช่นไร เป็นการสอบ กลุ่มหรือรายบุคคล จำกัดเวลาในการตอบหรือไม่จำกัด

3. การสร้างแบบทดสอบ จากการกำหนดรูปแบบทดสอบจะทำให้ทราบ ลักษณะของข้อคำถามว่าจะเป็นในลักษณะใด ในการสร้างแบบทดสอบทางจิตวิทยา ส่วนใหญ่จะมุ่งวัดพฤติกรรมที่แอบแฝงของบุคคล ดังนั้นคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการวัด จึงควรที่จะผ่านการวิจัยมาแล้วว่ามีลักษณะย่อยอะไรบ้าง หรืออย่างน้อยก็ควรจะมีการ วิจัยมาบ้างว่ามีองค์ประกอบใด ข้อควรทำประการหนึ่งในการสร้างแบบทดสอบคือ พึงระลึกว่าตัวข้อสอบนั้นเป็นแต่เพียงตัวอย่างของพฤติกรรมเท่านั้น มิได้หมายความว่า จะเป็นพฤติกรรมทั้งหมดของตัวแปรนั้น ในการวัดได้นี้มีแต่เพียงพฤติกรรม ไม่มีเนื้อหา เช่น แบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยนั้นควรเลือกใช้พฤติกรรมที่มีลักษณะเด่น หรือคาดว่าเป็น องค์ประกอบหลักของตัวแปรนั้น และถ้าในกรณีที่เป็นข้อสอบวัดสมรรถภาพทางสมองนั้น เนื้อหาและพฤติกรรมควรผ่านการวิเคราะห์หรือวิจัยมาก่อน นอกจากนี้ผู้สร้างแบบ ทดสอบยังต้องคำนึงถึงคุณภาพและข้อจำกัดที่จะเกิดขึ้นกับเครื่องมือที่ใช้นั้นเสมอ

4. การประเมินคุณภาพเครื่องมือ การสร้างแบบทดสอบทางจิตวิทยาเป็นการ วัดทางอ้อม ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้

ตัวแปรแบบทดสอบในที่นี้ก็คือ สิ่งเร้า หรือ input ที่จะนำไปกระตุ้นให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรม (output) อันเป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการ (process) เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมา ซึ่งการสร้างสิ่งเร้า หรือแบบทดสอบ จำเป็นจะต้องอาศัยการสุ่มเนื้อหา (content sampling) เพื่อให้แบบทดสอบนั้นสามารถเชื่อได้ว่าเป็นตัวแทนที่ดีของสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้นตามขอบข่ายของการอ้างอิง หรือโครงสร้างของพฤติกรรม ฉะนั้นการจะนำแบบทดสอบไปใช้ในการวิจัยจริง ๆ จำเป็นจะต้องทำการตรวจสอบว่า แบบทดสอบนั้นเป็น key ของสิ่งเร้าจริงหรือไม่ เพราะการวัดที่แม่นยำให้ข้อมูลที่ดีนั้นต้องขึ้นอยู่กับเครื่องมือเป็นสำคัญว่าเครื่องมือนั้นมีคุณภาพเป็นประการใด

คุณภาพของแบบทดสอบวัดจิตวิทยานั้น ส่วนใหญ่แล้วมักจะคำนึงถึงคุณภาพในด้านต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบนั้นสามารถแทนสิ่งเร้าที่ให้อินทรีย์ตอบสนองตามที่คุณลักษณะ (traits) นั้นกำหนดให้ตอบสนองหรือไม่
2. ความเชื่อมั่น (reliability) หมายถึง ผลของการวัดนั้นสามารถบอกระดับหรือความเข้มของคุณลักษณะนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงใด มีความคลาดเคลื่อนในการดำเนินการวัดมากน้อยเพียงใด
3. ความเป็นปรนัย (objectivity) หมายความว่า เครื่องมือหรือแบบทดสอบนั้นมีความชัดเจนในตัวของมันเองมากน้อยเพียงใดในการที่จะเป็นสื่อหรือเร้าให้อินทรีย์ตอบสนองได้ตามความต้องการของผู้สร้างแบบทดสอบ ตลอดจนระบบของการให้คะแนนหรือสัญลักษณ์ที่จะแทนความเข้มของคุณลักษณะเป็นที่น่าเชื่อถือและนำไปใช้ได้ทั่วไปหรือไม่ในการแปลความหมาย

จะเห็นว่าการสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยนั้นต้องเป็นไปอย่างมีระบบ มีการวางแผนและกำหนดขั้นตอนการสร้าง นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงคุณภาพของแบบทดสอบด้วย

ลักษณะนิสัยในการทำงาน

ลักษณะนิสัยในการทำงาน หมายถึง ความขยันหมั่นเพียร การประหยัด อดออม พึ่งตนเอง ความสามัคคีในหมู่คณะ และความซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติงาน (กมลสุดประเสริฐ. 2529 : 18)

ลักษณะนิสัยในการทำงาน หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่กระทำเป็นประจำ อยู่เสมอในการทำงาน (ประยูร ศรีประสาธน์ และคนอื่น ๆ. 2532 : 731)

ลักษณะนิสัยในการทำงาน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงในการทำงาน ได้แก่ ความปลอดภัย ความซื่อสัตย์ ประหยัด รับผิดชอบ ขยันอดทน ละเอียดถี่ถ้วน สะอาดเรียบร้อย และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ. 2531 : 3)

จากความหมายของลักษณะนิสัยในการทำงานดังกล่าว สรุปได้ว่า ลักษณะนิสัยในการทำงาน หมายถึง พฤติกรรมที่กระทำเป็นประจำเสมอในการทำงาน ในด้าน ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบ ละเอียดถี่ถ้วน สะอาดเรียบร้อย และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความสำคัญของลักษณะนิสัยในการทำงาน

ลักษณะนิสัยในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนเพราะเมื่อเรียนจบการศึกษา นักเรียนทุกคนก็ต้องทำงานประกอบอาชีพ เพื่อให้การดำรงชีวิตของนักเรียนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างมีความสุข ลักษณะนิสัยในการทำงานเป็นคุณสมบัติสำคัญในการบ่งชี้กำลังคน สำหรับการประกอบอาชีพอิสระ และอาชีพรับจ้าง เพราะคนที่ประสบความสำเร็จนั้นไม่ได้ขึ้นกับความรู้และทักษะเท่านั้น แต่เป็นการเน้นที่นิสัยในการทำงาน ได้แก่ ความมีระเบียบ วินัย ซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบ และมีความคิดริเริ่ม (ชลลดา จิตติวัฒนพงศ์. 2533 : 19 - 20) บุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพเป็นบุคคลที่มีลักษณะนิสัยขยัน อดทน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ ตรงต่อเวลา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 479 - 480)

ลักษณะนิสัยในการทำงานเป็นสิ่งที่ครูควรปลูกฝังให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของงาน มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานและการประกอบอาชีพในอนาคตและยังช่วยพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดีในการทำงานซึ่งเป็นความต้องการของสังคม

ลักษณะนิสัยในการทำงานในรายวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานกำหนดให้ผู้สอนปลูกฝังให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยขยัน อดทน ประณีต รอบคอบ มีระเบียบ และประหยัด

ความหมายของความขยัน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 127) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความขยัน หมายถึง การทำงานอย่างแข็งขัน ไม่ปล่อยปละละเลย หรือทำประพฤติดังปกติ สม่่าเสมอ ไม่เกียจคร้าน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 156) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความขยัน หมายถึง ความพยายามที่จะทำงานให้สำเร็จ

กลุ่มนักวิชาการ (2525 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความขยัน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่การทำงานและการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่างกระตือรือร้น และตั้งใจให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน

สุพัตรา สุภาพ (2525 : 25) ได้ให้ความหมายได้ว่า ความขยันคือการไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ต่อความยากลำบาก มีความมานะอดทน

จากความหมายความขยันดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความขยัน หมายถึง ความพยายามเอาใจใส่ต่อหน้าที่ทำด้วยความกระตือรือร้นเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการ

พฤติกรรมความขยันในการทำงาน

กมล ภูประเสริฐ (ม.ป.ป. : 3) กำหนดพฤติกรรมความขยันไว้ดังนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ทำหน้าที่ให้เรียบร้อยไม่คั่งค้าง
2. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง อดทน ตั้งใจ
3. การใช้เวลาร่างทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์
4. ความสนใจกระตือรือร้นในสิ่งต่าง ๆ และในกิจกรรมที่ตนมีส่วนร่วม

ลัคนา เบญจารวงศ์ (ม.ป.ป. : 2) กำหนดองค์ประกอบของนิสัยในการทำงาน ด้านความขยันหมั่นเพียรไว้ดังนี้คือ ตั้งใจมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ ไม่เลื่องงาน หมั่นหาความรู้ กระตือรือร้น ทนต่อความยากลำบาก ควบคุมตนเองทำงานให้สำเร็จตามกำหนด แก้ไข ข้อบกพร่องและปรับปรุงวิธีการทำงาน

ชุดินาถ รัตนจรณะ (2527 : 6) ได้กำหนดลักษณะพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรไว้ดังนี้คือ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ คิดชอบ ทำชอบ แก้ไขปัญหาได้ ขวนขวาย ประกอบอาชีพสุจริต โดยไม่เลื่องงาน

จากลักษณะความขยันดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความขยันประกอบด้วยพฤติกรรมลักษณะต่อไปนี้เป็นคือ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตั้งใจ อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีความสม่ำเสมอเพื่อให้งานสำเร็จเรียบร้อย รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ หรือทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์โดยไม่เลื่องงาน มีการวางแผนในการทำงานและดำเนินตามแผนให้สำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องด้วย

ความหมายของความอดทน

ความหมายของความอดทนนี้ ได้มีผู้นิยามไว้ดังนี้คือ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 872) ให้ความหมายของความอดทนว่า หมายถึง ความบึกบึน อดใจ

แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (2526 : 32) กล่าวไว้ว่า ความอดทนอดกลั้น หมายถึง ความเข้มแข็ง ความบึกบึน ความหนักแน่นของจิตใจ สามารถยืนหยัดต่อสู้กับการกระทบกระทั่งของสภาพการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ไม่แสดงอาการหวั่นไหว คงอยู่ในอาการสงบปกติ ความอดทนเช่นนี้เป็นสภาพของจิตใจที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาดีแล้ว ความอดทนแบ่งออกเป็น 3 อย่างคือ

1. อดทนต่อความทุกข์ซึ่งเกิดจากการเจ็บปวด ไม่แสดงอาการกระวนกระวายเกินไปอย่างที่เราเรียกกันว่า “คนใจเสาะ” ผู้ที่มีความอดทนข้อนี้ทำให้การรักษาพยาบาลสะดวกและทำให้คนเจ็บป่วยหายเร็วขึ้น เพราะมีกำลังใจเข้มแข็ง ถ้าขาดความอดทนจะทำให้ผู้รักษาพยาบาลหนักใจและผู้เจ็บป่วยก็จะหายช้า แต่ถ้าผู้เจ็บป่วยมีความอดทนมากเกินไปแม้เจ็บป่วยหนักก็ไม่ยอมรับประทานยาหรือไปหาหมอ ก็อาจมีอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

2. อดทนต่อความเนือยยากตรากตรำ หมายถึง อดทนบากบั่นขยันหมั่นเพียรในการประกอบกิจการต่าง ๆ เช่น การศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพ ผู้ประกอบกิจการต่าง ๆ ต้องมีอดทน ไม่ย่อท้อ ไม่เห็นแก่ความสละสลวยเล็กน้อย ๆ เมื่อประสบอุปสรรคก็พยายามเอาชนะ ไม่ย่อท้อหรือหมดกำลังใจ ผู้ที่มีอดทนนี้ย่อมทำกิจการได้สำเร็จ ชีวิตย่อมประสบความสำเร็จ แต่ถ้าอดทนเกินไปทำงานโดยไม่มีเวลาพักผ่อนก็เป็นอันตรายต่อร่างกายได้เหมือนกัน เช่น นักเรียนดูหนังสือหามรุ่งหามค่ำร่างกายไม่ได้รับการพักผ่อนอาจเจ็บไข้ได้ป่วย ดังนั้นจึงต้องทำให้พอเหมาะพอดี ต้องคำนึงถึงสุขภาพด้วย

3. อดทนต่อความเจ็บใจ ได้แก่ อดทนต่อคำด่า คำเหยียดหยามดูหมิ่นเหยียดหยัน นินทาและคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น ผู้ที่มีอดทนข้อย่อมมีจิตใจเข้มแข็ง ไม่โกรธตอบ ไม่ด่าตอบ เป็นการตัดเหตุแห่งการทะเลาะวิวาท การกระทบกระทั่ง การชกต่อยฆ่ากันได้ ทำให้ไม่มีศัตรู จิตใจสบาย ส่วนผู้ที่ขาดอดทนข้อย่อมก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทชกต่อยทำร้ายร่างกาย บางทีอาจถึงแก่ชีวิต เพียงเพราะเหตุเล็กน้อย ดังปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์บ่อย ๆ

ผู้ที่มีอดทนทั้ง 3 อย่างนี้ เป็นผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็งย่อมทำงานได้สำเร็จเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้และมีชีวิตที่สงบสุข อดทนอดกลั้นจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการฝึกฝนให้เคยชินกับความทุกข์ยากลำบาก ความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน ความเจ็บใจ ตลอดจนสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

สุภาพร สุขเจริญ (2530 : 21) อดทน หมายถึง เป็นการแสดงออกที่แสดงถึงอดทนและควบคุมการกระทำของตนให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมยอมรับ โดยการแสดงออกดังต่อไปนี้คือ

1. อดทนต่อความยากลำบากในการทำงาน
2. อดทนต่อความทุกข์จากการเจ็บป่วย
3. อดทนต่อความเจ็บใจจากคำวิจารณ์ของผู้อื่น
4. อดทนต่อกิเลสที่ทำให้เศร้าหมอง

ปิ่น มุทุกันต์ (2514 : 52) กล่าวถึง ชันติไว้ว่าเป็น คุณธรรมจากตัวของมันเอง เป็นบ่อเกิดของกำลังใจ ทำให้บุคคลมีกำลังใจดี มุ่งทำให้ บุคคลมีความเข้มแข็ง ทนทาน กล้าได้ กล้าเสีย

อด คือ กลั้น ได้แก่ ห้ามไว้ไม่ให้ทำในสิ่งที่ตนชอบ เช่น มีคนมาให้สินบน เป็นเงินจำนวนมาก ยับยั้งตนไว้ไม่ยอมทำในสิ่งที่ไม่ดีซึ่งตนเองชอบ

ทน คือ ทนเผชิญกับสิ่งที่ตนไม่ชอบ เพื่อยึดมั่นในทางที่ดี

อดทน มี 4 อย่างคือ

1. อดทนต่อความยากลำบาก คือ ไม่แสดงตนเป็นคนขี้แย กลัวแดด กลัวฝน จนเสียลักษณะของผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็ง
2. อดทนต่อความทุกข์เวทนา คือ อดทนต่อความเจ็บป่วย ไม่แสดงอาการ ร้องไห้ครวญครางจนสื่อถึงความเป็นคนใจเสาะ
3. อดทนต่อความเจ็บใจ คือ เมื่อมีผู้ล่วงเกิน เช่น ตี ด่า ก็รู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่แสดงอาการหุนหันพลันแล่นจนเกินงาม เช่น ถึงกับตบตี ด่า ทะเลาะวิวาท
4. อดทนต่ออำนาจกิเลส คือ อดทนต่อความยากของตนเอง ไม่แสดงความ ทะเยอทะยานอันปรากฏว่าเสียนาน เพราะเป็นคนมักได้หรือเห็นเงินตาโต

จํารอง เงินดี (2519 : 5) ได้อธิบาย ชันติ ว่าหมายถึง กิริยาอดทนต่อโลกะ คือ ความอยากได้ โทสะ คือ ความโกรธเคืองจนถึงพยาบาทมุ่งร้าย โมหะ คือ ความ หลงมกมายเพราะได้ประสบอารมณ์ที่ยั่วให้โกรธมาประสบ ยั่วให้เกิดอยากได้ อยาก ล้างผลาญ อยากเบียดเบียนก็อดทนได้ ไม่ยอมแสดงอาการวิกลจริตอันชั่วร้ายทางกาย วาจา ออกไปตามอำนาจแห่งโลกะ โทสะ โมหะ และอดทนต่อทุกขเวทนา อดทนต่อ งานที่ตรากตรำถึงจะลำบากน่าเหนื่อยหน่ายเพียงไรก็ไม่ทอดอถอย ถึงจะถูกหยันด้วยถ้อยคำ เสียดสี ถากถางอย่างใดก็ไม่หมดกำลังใจ ไม่ยอมทิ้งกรณีที่บำเพ็ญโดยชอบ

เอกสารเสริมความรู้สำหรับครู กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จริยศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 146) กล่าวไว้ว่า ความอดทนสามารถวิเคราะห์ออกมาเป็น พฤติกรรมต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ใช้สติปัญญาควบคุมการกระทำของตนเองให้อยู่ในอำนาจของเหตุผลได้
2. ไม่แสดงอาการทุรนทุรายหรือร้องครวญครางเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย

3. ไม่แสดงอาการหิวโหย เมื่อร่างกายต้องการอาหาร
4. ไม่กล่าวคำหยาบคาย เมื่อถูกผู้อื่นช่วยยั่วยุอารมณ์
5. ไม่ทำร้ายผู้อื่นที่ทำให้เกิดความโกรธ
6. ควบคุมกิริยาอาการให้เป็นปกติได้เมื่อเจ็บแค้นใจ
7. เมื่อผิดหวังก็ไม่แสดงอาการเสียใจ
8. เมื่อมีอุปสรรคในการเรียน การทำงานก็ไม่ย่อท้อ
9. พยายามทำงานที่ยากให้สำเร็จตามเป้าหมาย
10. ยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตว่ามีทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว (งานบางอย่างอาจประสบความสำเร็จ บางอย่างประสบความล้มเหลว) มีทั้งยากและง่าย (งานบางอย่างใช้ความอดทนมาก บางอย่างใช้ความอดทนน้อย) มีทั้งถูกและผิด (การกระทำบางอย่างอาจจะถูก บางอย่างอาจจะผิด) มีทั้งแพ้และชนะ (การแข่งขันบางครั้งก็ชนะ บางครั้งก็แพ้ไม่เสียใจหรือดีใจจนเกินไป) มีทั้งการได้มาและการสูญเสีย (บางครั้งอาจจะได้สิ่งที่รักที่ชอบ บางครั้งต้องสูญเสียสิ่งที่รักที่ชอบ)

จากที่มีผู้ให้ความหมายของความอดทน ดังที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า ความอดทน หมายถึง ความเข้มแข็ง ความหนักแน่นของจิตใจ สามารถยืนหยัดต่อสู้กับการกระทบกระทั่งของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งจะต้องมีความอดทนทั้งทางร่างกายและจิตใจ อดได้จากความสามารถที่จะยืนหยัดต่อความเจ็บปวด ความเมื่อยล้า ความยากลำบาก และคำวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ โดยไม่แสดงอาการหุนหันใด ๆ ในการทำงานนักเรียนควรมีความอดทนในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ทอดทิ้ง มีความพยายามที่ทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ความหมายของความประณีต

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 426) ได้ให้ความหมายของประณีต หมายถึง ละเอียดลออ เรียบร้อยงดงาม ประูอย่างสุดฝีมือ ด้วยตั้งใจอย่างละเอียดลออ หรือเรียบร้อยงดงาม

ณรงค์ เส็งประชา (2516 : 18) ได้กล่าวถึงการทำงานในการเรียนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ เพื่อพัฒนาให้เป็นคนมีความรอบคอบ รักสวยรักงาม ควรให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดทำงานด้วยความประณีต

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2535 : 114 - 115) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพว่า ผู้สอนควรฝึกหัดให้ผู้เรียนเป็นคนมีความละเอียดประณีตงานช่างต้องอาศัยความประณีตเพื่องานจะได้มีความสวยงาม

จากความหมายของความประณีตดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า ความประณีตเป็นลักษณะนิสัยที่ต้องการฝึกให้ผู้เรียนทำงานได้อย่างละเอียดละออ ทำงานได้เรียบร้อย

ความหมายของความรอบคอบ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 671) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รอบคอบ หมายถึง ทัว ถ้วนถี่ ระวังเหตุการณ์เสมอ ไม่เผลอเผลอ

ชมพู พึ่งธรรม (2526 : 6) ได้ให้ความหมายว่า ความรอบคอบ หมายถึง ลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกมาในลักษณะการทำงานที่มีแบบแผน การตรวจตราสภาพความพร้อม การแสดงออกตามความคิดที่กลั่นกรองแล้ว การรวบรวมรายละเอียดข้อมูลก่อนการตัดสินใจ การทำงานอย่างรัดกุม ประณีต และเป็นระเบียบ

รัตนา ศรีเจริญ (2529 : 7) ได้ให้ความหมายว่า ความรอบคอบ หมายถึง การปฏิบัติงานโดยการสังเกตรายละเอียดที่ควรนำมาประกอบการพิจารณา หรือการตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างใช้ความคิดได้เหมาะสมกับเหตุการณ์

จากความหมายความรอบคอบดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า ความรอบคอบ หมายถึง ลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกมาในการปฏิบัติงานที่มีแบบแผน การตรวจตรา สังเกตรายละเอียด รวบรวมข้อมูลก่อนตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

ความหมายของความมีระเบียบ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 674) ให้ความหมายไว้ว่า ความมีระเบียบ หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ

กระมล ทองธรรมชาติ และคนอื่น ๆ (2525 : 40) ให้คำจำกัดความว่า ความมีระเบียบคือ ข้อปฏิบัติที่จัดวางไว้เพื่อให้การกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นไปอย่างมีขั้นตอน มีหลักเกณฑ์ และเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จโดยดี

จากความหมายของคำจำกัดความของความมีระเบียบดังกล่าวสรุปได้ว่า ความมีระเบียบ หมายถึง การควบคุมความประพฤติปฏิบัติของตนเองทั้งทางกายวาจาให้อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคมอย่างถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณและกาลเทศะเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จโดยปราศจากการควบคุม และเพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนเองและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

พฤติกรรมของความมีระเบียบในการทำงาน

กมล ภูประเสริฐ (ม.ป.ป. : 2) กำหนดพฤติกรรมของความมีระเบียบในการทำงานประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้

1. การแสดงกิริยาได้เหมาะสมแก่บุคคล โอกาส เวลาและสถานที่
2. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามระเบียบและข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

3. การให้บริการและรับบริการตามลำดับก่อนหลัง
4. การรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบของเครื่องใช้และสถานที่
5. การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและหน้าที่ทางสังคม

ลัดนา เบญจารวงศ์ (ม.ป.ป. : 2) กำหนดองค์ประกอบของนิสัยในการทำงานด้านความมีระเบียบไว้ดังนี้คือ ทำงานสะอาดเรียบร้อย ทำงานอย่างมีแบบแผน และขั้นตอน ตรวจสอบผลงาน ปฏิบัติตามข้อตกลง

จากลักษณะพฤติกรรมความมีระเบียบในการทำงานดังกล่าวสรุปได้ว่า ความมีระเบียบในการทำงาน ประกอบด้วยพฤติกรรมในลักษณะดังนี้ ปฏิบัติงานด้วยความสะอาด เรียบร้อย มีแบบแผน ขั้นตอนเมื่อใช้อุปกรณ์เสร็จมีการเก็บเข้าที่อย่างเรียบร้อย พร้อมทั้งตรวจสอบผลงานของตนเสมอ ปฏิบัติงานตามกฎระเบียบและหน้าที่ของตน

ความหมายของความประหยัด

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 505) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความประหยัด หมายถึง การยับยั้ง ระวังระมัดระวัง เช่น การประหยัดปาก ประหยัดคำ หรือการใช้จ่ายทรัพย์แต่พอควรแก่ฐานะ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 155) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความประหยัด หมายถึง การใช้สิ่งทั้งหลายพอเหมาะพอควร ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ไม่ยอมให้มีส่วนเกินมากนัก

กรมล ทอธรรมาชาติ และคนอื่น ๆ (2525 : 42) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประหยัด หมายถึง ความระมัดระวังในการใช้จ่าย ไม่ใช้จ่ายสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น ซึ่งการประหยัดจะช่วยให้บุคคลสามารถเก็บหอมรอมริบ เพราะรู้จักการใช้จ่ายเงินทองในทางที่ถูกที่ควร ย่อมสามารถสร้างอนาคตเป็นปึกแผ่นได้

สุพัตรา สุภาพ (2525 : 26) ได้ให้ความหมายสรุปได้ดังนี้ การประหยัด คือ การรู้จักใช้จ่ายในทางที่ถูกที่ควรซึ่งเป็นการสอนคนให้มีความละเอียดรอบคอบ มีระเบียบ วินัย มีความระมัดระวัง และรู้จักใช้เงินและสิ่งของให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นได้

กลุ่มนักวิชาการ (2525 : ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความประหยัด หมายถึง การรู้จักออมทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็น ให้เกิดประโยชน์และคุณค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะ ความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

จากความหมายและนิยามความประหยัดดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพย์สิน สิ่งของ เวลา และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมทั้ง ส่วนตนและสังคมโดยก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่ามากที่สุด รวมทั้งการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่ของตนในสังคม

พฤติกรรมความประหยัดในการทำงาน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 155 - 156) กำหนดพฤติกรรม ความประหยัดไว้ดังนี้

1. รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ
2. รู้จักกำหนดการจ่ายทรัพย์เท่าที่จำเป็นและให้พอเหมาะพอควรแก่กำลังทรัพย์ (รายได้)
3. บุรณะของเก่าอันควรบุรณะให้กลับใช้ประโยชน์ได้ใหม่
4. ใช้และถนอมของใช้และทรัพย์สินให้คงคุณค่าและประโยชน์นาน ๆ

5. รู้จักทำของใช้เองอย่าคิดแต่จะซื้อหรือจ้างงานเขาทำรำไป
6. ไม่ให้จ่ายทรัพย์สินอย่างฟุ่มเฟือยให้หมดเปลืองโดยเปล่าประโยชน์
7. หมั่นหาทรัพย์สินใหม่มาเพิ่มเติมและคุ้มครองรักษาทรัพย์สินให้ปลอดภัย

ลัคนา เบญจรงค์ (ม.ป.ป. : 2) กำหนดองค์ประกอบของนิสัยในการทำงาน ด้านความประหยัดไว้ดังนี้คือ ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ถูกกาลเทศะ ใช้ทรัพย์สินของเท่าที่จำเป็นในการทำงาน กำหนดรายจ่ายให้พอเหมาะพอควร ดัดแปลงของเก่าให้ใช้ประโยชน์ได้อีก ใช้วัสดุอย่างคุ้มค่า

จากลักษณะพฤติกรรมความประหยัดดังกล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรมความประหยัดประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้คือ ใช้ทรัพย์สินของ เวลาให้เป็นประโยชน์ คุ้มค่า ถูกกาลเทศะและเท่าที่จำเป็น รู้จักทำเองและดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่ให้ใช้ประโยชน์ได้อีก รู้จักถนอมรักษาทรัพย์สินของให้คงอยู่และเพิ่มพูนขึ้นเพื่อให้มีคุณค่าและใช้ประโยชน์ได้ นาน ๆ

พฤติกรรมความประหยัดในวิชางานช่างพื้นฐานนั้นต้องการให้นักเรียนรู้จักประหยัดวัสดุ อุปกรณ์ เวลาและแรงงาน สามารถนำสิ่งของที่เหลือใช้แล้วมาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงาน

ในการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้เกิดขึ้นเป็นนิสัยในตัวนักเรียนนั้น เป็นสิ่งที่ต้องอาศัยเวลาและวิธีการที่เหมาะสม โดยอาศัยหลักการและแนวคิดพื้นฐานของ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยามาผสมผสานกัน ตามแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมของบุคคลถูกควบคุมโดยเงื่อนไขหรือสถานการณ์ และผลกรรมที่ได้รับมาวางเงื่อนไข เพื่อให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามความต้องการ (กรมวิชาการ. 2533 : 1) ซึ่งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีดังต่อไปนี้ รูปแบบการสร้างความตระหนัก การให้ตัวแบบ การปรับพฤติกรรม และการควบคุมตนเอง โดยมีแนวคิดพื้นฐานจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่สำคัญ 3 ทฤษฎี คือ 1) ทฤษฎีการทำความเข้าใจให้กระจ่าง 2) ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขผลกรรม 3) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2530 : 11 - 15)

1. ทฤษฎีการทำความเข้าใจให้กระจ่าง (theory of values clarification ย่อว่า VC) ทฤษฎีการทำความเข้าใจให้กระจ่างพัฒนาโดย หลุยส์ ราทส์ (Louis Rath) เมอร์ริล ฮาร์มิน (Merrill Harmin) และซิดนีย์ ซีมอน (Sidney Simon) ใน ค.ศ. 1966 ซึ่งมีความเชื่อว่า

พฤติกรรมของคนถูกควบคุมโดยค่านิยม นักทฤษฎีนี้ถือว่าค่านิยมเป็นพฤติกรรมภายในของบุคคล บทบาทของค่านิยมคือเป็นความเชื่อที่บุคคลใช้เป็นมาตรฐานในการประพฤติปฏิบัติสำหรับคน

ในทัศนะของนักทฤษฎีนี้เชื่อว่าค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล เมื่อบุคคลผ่านกระบวนการ 7 ประการต่อไปนี้

1. การเลือกกระทำอย่างเสรี ไม่มีการบังคับ
2. การเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง
3. การเลือกที่เกิดจากการพิจารณาผลของทางเลือกแต่ละทางเลือก
4. การรู้สึกภาคภูมิใจและมีความยินดีที่ได้เลือกกระทำสิ่งนั้น
5. ยืนยันการตัดสินใจเลือกของคนอย่างเปิดเผย
6. การกระทำตนตามที่ตนตัดสินใจเลือก
7. การกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก

หลุยส์ และคนอื่น ๆ เสนอหลักการประยุกต์โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ 3 ประการ คือ การเลือก การให้คุณค่า และการปฏิบัติ ในแต่ละขั้นตอนจะมีกิจกรรมย่อย ๆ รวมทั้งสิ้น 7 กิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนมีโอกาเลือกปฏิบัติอย่างเสรี
2. ให้นักเรียนเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง
3. ให้นักเรียนพิจารณาผลจากทางที่เลือกแล้วอย่างรอบคอบ
4. นักเรียนแสดงความภูมิใจในสิ่งที่ตนเลือก
5. นักเรียนยืนยันการตัดสินใจเลือกของตนอย่างเปิดเผยโดยอธิบายเหตุผลให้ผู้ฟังได้
6. นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ตนตัดสินใจเลือก
7. นักเรียนแสดงพฤติกรรมซ้ำจนติดเป็นนิสัย

การปลูกฝังค่านิยมด้วยทฤษฎี การทำค่านิยมให้กระจ่าง ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะตัดสินใจว่าสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควรเพราะเหตุใด ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนตั้งเป้าหมาย ความประพฤติ กำหนดแนวทางปฏิบัติด้วยตนเอง วิธีปลูกฝังค่านิยมก็ง่ายต่อการปฏิบัติ โดยครูเป็นผู้กระตุ้นด้วยคำถามอย่างมีระบบ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอุทิศตนเกิดความคิด

าระจำในค่านิยมของตน ซึ่งการปลูกฝังค่านิยมด้วยทฤษฎี การทำค่านิยมให้กระจ่าง
มิได้มีการกำหนดค่านิยมที่จะปลูกฝัง จากกระบวนการกระตุ้นด้วยคำถามของครู
นักเรียนอาจนึกคิดได้ทั้งในทิศทางที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และอาจเกิดค่านิยมที่
ปฏิเสธค่านิยมบางประการของสังคมที่สังคมมุ่งเสริมสร้าง เช่น การทำตามกฎหมาย
จารีตประเพณี ฯลฯ ซึ่งค่านิยมนี้คนในสังคมเชื่อว่าควรจะมีต่อไป และควรถ่ายทอดให้
นักเรียนยึดถือไปปฏิบัติ แต่การปลูกฝังค่านิยมที่สังคมพึงประสงค์อาจเกิดได้ไม่ทุกกรณี
ด้วยวิธีของการทำค่านิยมให้กระจ่าง

2. ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขผลกรรม (operant conditioning theory)
หรือที่เรียกว่า ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม (behavior modification theory) ทฤษฎีการปรับ
พฤติกรรมพัฒนาจากทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขผลกรรมซึ่งเสนอโดย สกินเนอร์
(Skinner) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน สกินเนอร์ มีความเชื่อว่า พฤติกรรมของอินทรีย์
(คนและสัตว์) อยู่ภายใต้การควบคุมของเงื่อนไขผลกรรมที่อินทรีย์ได้รับตั้งแต่อดีตจนถึง
ปัจจุบัน เงื่อนไขผลกรรมแบ่งเป็น 2 ประการคือ เงื่อนไขเสริมแรงและเงื่อนไขลงโทษ
สกินเนอร์ พบว่า ถ้าพฤติกรรมใดได้รับการเสริมแรงมาแล้วในอดีตจนถึงปัจจุบัน
พฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มจะเกิดอีกในอนาคต และในทางกลับกัน พฤติกรรมใดได้รับการ
ลงโทษแล้วในอดีตจนถึงปัจจุบัน พฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มจะลดลงในอนาคต

ตามแนวทฤษฎีการปรับพฤติกรรมนี้หากต้องการเสริมแรงพฤติกรรมใดก็ต้องจัด
เงื่อนไขให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วได้รับตัวเสริมแรงและหากต้องการลดพฤติกรรม
ใดก็ให้นักเรียนไม่ได้รับตัวเสริมแรงหรือได้รับการลงโทษด้วย เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรม
นั้นพฤติกรรมนั้นก็ลดลง นักทฤษฎีการปรับพฤติกรรมเสนอแนะว่า การปลูกฝังลักษณะ
นิสัยนั้นควรใช้เงื่อนไขการเสริมแรงมากกว่าเงื่อนไขลงโทษ ทั้งนี้เนื่องจากการลงโทษมี
ผลเสียมากกว่ากัน ทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมลึกลับ หลีกเลียง และเกิดการต่อต้าน
ซึ่งได้มีผู้นำทฤษฎีการปรับพฤติกรรมไปดัดแปลงและประยุกต์ใช้เพื่อปรับพฤติกรรมคนใน
สภาพการณ์ต่าง ๆ กันตั้งแต่ในบ้าน ในโรงเรียน ในโรงงานอุตสาหกรรม และในโรง
พยาบาล ตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา สำหรับในประเทศไทยได้นำทฤษฎีมา
ประยุกต์ใช้ในโรงเรียนโดยเริ่มทำวิจัยในรูปวิทยานิพนธ์ที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ พ.ศ. 2517 เป็นต้นมาจนปัจจุบัน

หลักการประยุกต์ทฤษฎีการปรับพฤติกรรมนั้นคือครูจะทำหน้าที่จัดเงื่อนไข ผลกรรมทั้งการเสริมแรงและการลงโทษให้กับนักเรียนโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการเสริมสร้างในรูปพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ วัดได้
2. กำหนดผลกรรมที่ครูสามารถให้นักเรียนหรือเรียกคืนจากนักเรียนได้แต่ควร เน้นที่ผลกรรมทางบวก (ตัวเสริมแรง) ที่ครูให้นักเรียนให้มากที่สุด
3. วางเงื่อนไขผลกรรม โดยครูนำพฤติกรรมที่ต้องการเสริมสร้างมาสัมพันธ์กัน ผลกรรมอย่างเป็นระบบ คือเมื่อนักเรียนทำพฤติกรรมที่ต้องการเสริมสร้าง (ในข้อ 1) ครู จะให้ตัวเสริมแรงทุกครั้งและทันที
4. ระวังการให้ตัวเสริมแรง เมื่อพฤติกรรมที่ต้องการเสริมสร้างเกิดคงทนถาวร แล้วด้วยการให้ตัวเสริมแรงแบบครั้งคราวแทน
5. ประเมินผลหรือปรับปรุงเงื่อนไข (ข้อ 2 และ 3) ใหม่เมื่อการปรับพฤติกรรม ไม่บรรลุผล

ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม เน้นที่พฤติกรรมและครูเป็นผู้ควบคุมเงื่อนไขผลกรรม จึงสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมได้ตรงตามที่ปรารถนาและสร้างได้รวดเร็ว ซึ่งทฤษฎีการ ปรับพฤติกรรมเน้นที่พฤติกรรมเมื่อเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็พอใจแต่นักปรับพฤติกรรม มองข้ามความสำคัญของการตัดสินใจว่าพฤติกรรมนั้นดี - ถูก ควรด้วยตัวของนักเรียนเอง จึงทำให้นักเรียนบางคนจำใจทำตามเงื่อนไขผลกรรมที่ครูกำหนด ซึ่งอาจขัดกับค่านิยม ของตนเอง

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (theory of social learning)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 8) กล่าวว่า ทฤษฎีนี้คือ ทฤษฎีที่อธิบายวิธีการและ กระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม ทำให้เกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ ทางสังคมมาเป็นลักษณะของตน ทฤษฎีประเภทนี้ได้นำเอาหลักการเสริมแรง (principle of reinforcement) และหลักการเชื่อมโยง (principle of association) มาใช้อธิบายปรากฏ การณ์ทางสังคม ในการอธิบายต้นกำเนิดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทฤษฎีการ เรียนรู้ได้เน้นการเรียนรู้โดยบังเอิญและการเลียนแบบเป็นสำคัญซึ่งทำให้นักคนมีพฤติกรรม ที่แปลกใหม่ หรือแตกต่างไปจากเดิมได้โดยง่าย ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับลักษณะของ

สถานการณ์ซึ่งจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้บุคคลกระทำพฤติกรรมซ้ำ ๆ จนกลายเป็นลักษณะนิสัยของบุคคลนั้นไปในที่สุด สิ่งที่จะกระตุ้นให้บุคคลกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ได้คือ การหวังความพอใจ และการหลบหนีความทุกข์

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 16 - 22) ได้อธิบายทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมว่า พฤติกรรมทุกอย่างที่นอกเหนือจากกิริยาสะท้อนเบื้องต้น (elementary reflexes) ล้วนเป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางสังคมทั้งสิ้น โดยที่มนุษย์เรียนรู้ผลที่เกิดตามมา (response consequence) เป็นการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ คือ เรียนรู้ว่าการกระทำหนึ่งเกิดขึ้นเหตุการณ์ใดจะเกิดตามมา หรือเมื่อกระทำพฤติกรรมใดแล้วผลกรรมที่จะเกิดตามมาเป็นเช่นไร การที่จะเรียนรู้ความสัมพันธ์เหล่านี้ได้ก็โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (direct experience) และเรียนรู้จากการสังเกต (observation learning)

นอกจากนี้ แบนดูรา (Bandura 1977 : 25 - 29) ยังให้ความสำคัญต่อกระบวนการทางปัญญาหรือความรู้ความเข้าใจ (cognitive process) โดยประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับจะถูกเก็บไว้ในสมองแล้วถูกเปลี่ยนเป็นรูปของสัญลักษณ์ (symbolic form) อันได้แก่ มโนภาพ (imaginal) และภาษา (verbal) ด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงได้แสดงพฤติกรรมทุกอย่างที่ได้เรียนรู้มา หากแต่จะยอมรับเฉพาะพฤติกรรมที่ให้ผลกรรมที่เขาปรารถนาและปฏิเสธพฤติกรรมให้ผลร้าย

ชัยพร วิชชาวุธ (2526 : 23 - 25) ได้สรุปความคิดของแบนดูรา จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมไว้ดังนี้

1. สิ่งที่เราเรียนรู้ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำ เมื่อมนุษย์เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ก็จะกลายเป็นความเชื่อมั่นที่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ เมื่อประสบเหตุการณ์หนึ่งมนุษย์ก็มีความคาดหวัง (expectancy)

2. วิธีเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรงที่เกิดขึ้น โดยตนเองหรือเกิดจากการสังเกต พฤติกรรมหรือผลกรรมของผู้อื่นและจากการอ่านสิ่งที่ผู้อื่นบันทึกไว้ ด้วยวิธีการเรียนรู้หลายรูปแบบ ทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

3. ความเชื่อ ผลของการเรียนรู้ของมนุษย์จะพัฒนาเป็นความเชื่อ ความเชื่อของมนุษย์มีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ จะเห็นได้จากตัวอย่างการยอมอดทนต่อความทุกข์ยากลำบากด้วยความเชื่อว่าจะทำให้มีความสุขในอนาคต

4. การควบคุมพฤติกรรมด้วยความคิด มนุษย์สามารถคิดในเชิงประเมินว่าพฤติกรรมหนึ่ง ๆ จะทำให้เกิดผลกระทบอะไรบ้างและผลกระทบต่าง ๆ มีความน่าปรารถนามากน้อยเพียงใด การคิดในเชิงประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งและนำไปสู่การบังคับตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามที่ตนตั้งไว้

จากการศึกษาพฤติกรรมตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมจะพบว่า การปลูกฝังพฤติกรรมให้แก่บุคคลจะต้องใช้วิธีการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยการสร้างเงื่อนไขให้บุคคลประสบด้วยตนเอง หรือการให้เห็นแบบอย่างหรือการบอกกล่าวอบรมให้บุคคลเกิดความเชื่อ ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลรู้จักควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและแสดงออกเฉพาะพฤติกรรมที่เหมาะสม

จากทฤษฎีทั้ง 3 ทฤษฎีดังกล่าว ทุกทฤษฎีต่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือให้คนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในแนวทางที่พึงประสงค์ตามที่สังคมกำหนดด้วยหลักการดังกล่าว

พนัส หันนาคินทร์ (2526 : 149) ได้เสนอวิธีปลูกฝังค่านิยมให้แก่นักเรียนซึ่งอาจกระทำได้ 3 ขั้นคือ

1. สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ค่านิยมที่จะปลูกฝัง ศรัทธานั้นจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการบังคับ การที่จะสร้างให้เกิดขึ้นแก่ค่านิยมที่ครูต้องการจะปลูกฝังนั้นมีองค์ประกอบอยู่หลายประการ แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือ ตัวครูผู้จะทำหน้าที่นี้จะต้องเป็นแบบอย่างในความประพฤติ

2. การให้ความรู้หรือความคิดควบยอดในค่านิยม คือการให้นักเรียนได้รู้จักหรือได้เข้าใจว่า ค่านิยมพึงประสงค์นั้นมีลักษณะอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรบ้างที่จะสามารถปฏิบัติตามค่านิยมเหล่านั้นได้ การสอนเพื่อให้ความรู้และความคิดควบยอดแก่นักเรียนนั้นจะต้องดำเนินการดังนี้

2.1 จัดเรื่องที่จะสอนให้เป็นไปตามลำดับนั้น

2.2 ใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน เพื่อเป็นตัวอย่างในการชี้ให้เห็นการกระทำ

2.3 จัดกิจกรรมที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ เช่น การแสดงบทบาท การปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งนักเรียนอาจจะนำแบบอย่างที่ได้เห็นไปปรับปรุงให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์ ต้นแบบต้องได้รับความเชื่อถือจากผู้เลียนแบบซึ่งอาจมาจากบุคคลที่มีประวัติดีเด่นในประวัติศาสตร์ บุคคลที่มีชื่อเสียงในทางดีงามในสังคมตัวครู และเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

2.4 ตัวอย่างจากวีรชนและผู้เสียสละซึ่งครูสามารถชี้ให้นักเรียนมองเห็นผลงานและประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติและสังคมส่วนรวม โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งปลูกฝังศรัทธา เช่น จัดนิทรรศการ จัดงานสดุดีบุคคลผู้บำเพ็ญประโยชน์แก่ประเทศชาติ

3. การส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามค่านิยมจากที่ได้ปฏิบัติมาแล้วในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 นักเรียนจะเกิดศรัทธาและทราบวิธีการปฏิบัติ มีความรู้ในเรื่องเนื้อหาและความหมายของค่านิยมนั้น ๆ แล้วขั้นนี้จึงเป็นขั้นที่จะเสริมและย้าให้ความรู้สึกนึกคิดเหล่านั้นติดแน่นและปลูกฝังรากลึกลงจนเป็นนิสัยอันถาวรด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

3.1 หาวิธีจูงใจด้วยประการต่าง ๆ

3.2 ใช้ระเบียบข้อบังคับและวินัยเข้าช่วย

3.3 การสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับบ้าน

3.4 หาโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามค่านิยมอย่างสม่ำเสมอ

จากวิธีการดังกล่าวเมื่อนักเรียนเกิดค่านิยมที่ดีแล้วก็จะเลือกปฏิบัติเป็นนิสัยต่อไปซึ่งครูควรมีการจัดสิ่งแวดล้อมและมีตัวแทนที่ดีให้นักเรียนรวมทั้งมีการปรับพฤติกรรมทันทีเมื่อนักเรียนมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องและมีการใช้แรงเสริมทันทีเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งกรมวิชาการ (2523 : 4 - 5) ได้เสนอแนวทางการปลูกฝังลักษณะนิสัยของนักเรียนไว้ดังนี้

1. สร้างสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเด็กให้เด็กสามารถดูดซึมค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังเอง เช่น ถ้าอยากให้เด็กเป็นคนสะอาด ก็ต้องเพียรพยายามให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาดเป็นเวลานาน

2. ให้เด็กได้อยู่ใกล้ชิดตัวอย่างที่ดี เช่น ถ้าต้องการให้เด็กมีความซื่อสัตย์ผู้ใหญ่ก็ต้องมีความซื่อสัตย์ คิดอย่างไร สอนอย่างไร ก็ประพฤติอย่างนั้น

3. เสนอปัญหาให้เด็กคิด เมื่อเด็กเห็นปัญหาของคนอื่นหรือของสังคมก็จะนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของตนเอง และเกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวคือได้ศึกษาวิเคราะห์จนเกิดสำนึก (Self Realization) มากขึ้น

4. แสวงหาแบบอย่างวัฒนธรรมที่ดีงาม และชี้้นำให้เด็กเข้าใจ

5. จัดโอกาสให้เด็กได้ศึกษาหาประสบการณ์จากวิชาการบางอย่าง เช่น วิทยาศาสตร์ ช่วยสร้างค่านิยมให้เด็กรักความจริง มีเหตุมีผล ศิลปะ ช่วยขัดเกลาให้จิตใจละเอียดอ่อน เป็นต้น

6. สร้างและปฏิบัติตามระเบียบวินัย อันหมายถึง ค่านิยมที่ผู้ใหญ่และเด็กยอมรับนับถือร่วมกันเป็นวินัยที่มุ่งสร้างควมมีวินัยให้แก่ตนเอง

7. สนทนาวิสาสะในชีวิตประจำวัน นำเรื่องพบเห็นมาแสดงให้เห็นคุณค่า การที่เลือกใช้วิธีการปลูกฝังลักษณะนิสัยด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับสภาพโอกาส เนื้อหา และช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือจะใช้หลาย ๆ วิธีร่วมกัน

การสอนลักษณะนิสัยในการทำงาน

ในการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนนั้น ครูทุกคนในโรงเรียนจะต้องคำนึงไว้เสมอว่า การปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนนั้นไม่ใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพราะลักษณะนิสัยเป็นเรื่องของแนวทางประพฤติที่บุคคลจะต้องปฏิบัติให้เหมาะสมซึ่งจะเป็นที่ยอมรับของสังคม การสอนเพื่อปลูกฝังลักษณะนิสัยให้กับนักเรียนจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาและกระทำทุกครั้งเมื่อมีโอกาส ซึ่ง ชม ภูมิภาค (2525 : 206) กล่าวว่า “ครูทุกคนที่สอนวิชาต่าง ๆ นั้นจะต้องคิดว่าสอนคนไม่ใช่สอนวิชาการอย่างเดียว มีเหตุการณ์ใดที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติปฏิบัติและจริยธรรมครูก็ต้องถือโอกาสสอนสอดแทรกทันที เป็นการสอนตามสภาพการณ์” และ แสง จันทรงาม (2525 : 228 - 229) ได้เสนอวิธีการและโอกาสที่จะสอนจริยธรรมข้อควรประพฤติปฏิบัติตนที่ดีของนักเรียนนอกห้องเรียนไว้ดังนี้คือ สอนตอนเข้าแถวเคารพธงชาติ โดยการเล่าเรื่องและสรุปข้อควรปฏิบัติ สอนตามเหตุการณ์เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ว่าจะดีหรือไม่ดี ควรเล่าแล้วสรุปแนวทางที่ควรปลูกฝังให้นักเรียนฟัง สอนเมื่อนักเรียนทำความผิด เมื่อนักเรียนทำความผิดครูควรชี้แจงด้วยความเมตตา กรุณา ให้นักเรียนตระหนักถึง

ความผิดและให้เขาสัญญาว่าจะไม่ประพฤติปฏิบัติเช่นนั้นอีก สอนโดยให้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดโรงเรียน พัฒนาวัด เป็นการฝึกนิสัยขยัน มีระเบียบ และสอนโดยวิธีพาไปดูงานจริง ไปดูงานการปฏิบัติการประกอบอาชีพจริง ส่วนการจัดเนื้อหาและประสบการณ์ให้เข้ากับบทเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ชำเลียง วุฒิจันทร์ (2524 : 142 - 145) กล่าวว่า ควรจะเน้นให้มีการพัฒนาทางด้านเจตคติเป็นอันดับหนึ่ง ความรู้เป็นอันดับสอง และการปฏิบัติที่เหมาะสมเป็นอันดับสาม เพราะเด็กในวัยนี้มีความรู้เหตุผลที่จะเลือกปฏิบัติตามข้อกำหนดของสังคม และมีระดับวุฒิภาวะมากขึ้นสามารถเลือกตัดสินใจได้ นอกจากการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยให้กับนักเรียนด้วยวิธีสอนในห้องเรียน นอกห้องเรียนตามสภาพการณ์ต่าง ๆ แล้ว กิรติ ศรีวิเชียร (2524 : 44 - 46) ได้กล่าวถึงการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องไว้ว่า ควรมีการกำหนดปรัชญาโรงเรียนให้มีความหมายชัดเจน เป็นที่เข้าใจตรงกันในทุก ๆ ฝ่าย เพื่อที่โรงเรียนจะได้ปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์เหล่านั้นให้กับนักเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องจัดกระบวนการบริหารงานและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการนำเอาปรัชญาของโรงเรียนไปสู่การปฏิบัติ

ด้วยเหตุนี้ครูทุกสาขาวิชาจึงเน้นผู้ทำหน้าที่สอนและปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ การที่นักเรียนจะมีพฤติกรรมในการทำงานได้ดีนั้น ไม่จำเป็นต้องสอนเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แต่ครูสามารถสอดแทรกได้ในทันทีที่มีโอกาสตามสภาพการณ์จะอำนวยเพื่อให้นักเรียนมีนิสัยที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อรนันท์ บุญประสิทธิ์ (2521 : 88 - 94) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากรประกอบด้วยครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและปลายจำนวน 250 คน จาก 25 โรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนดังกล่าว 250 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิตรวม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานรวม ทดสอบค่า Z - test และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา ระเบียบประเพณีวัฒนธรรมไทย มีความสำคัญมากที่สุด การสามารถเข้าร่วมในการปฏิบัติศาสนาพิธีได้อย่างเหมาะสมมีความสำคัญน้อยที่สุด ครูและผู้ปกครองมีความเห็นว่า สถาบันทางสังคมทุกสถาบันควรให้ความร่วมมือในการปรับปรุงพฤติกรรมของเยาวชนอย่างจริงจัง

ยุพาพร จุนเจือจาน (2521 : 87 - 89) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในภาคกลาง ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามสร้างสถานการณ์เร่งเร้าที่มีความหมายต่อผู้สอบ (projective Techniques) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 640 คน จาก 18 โรงเรียน 6 จังหวัดภาคกลาง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร เพื่อสำรวจพฤติกรรมทางจริยธรรม 10 คุณลักษณะ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีเหตุผล ความกตัญญูกตเวที ความเสียสละ ความสามัคคี การประหยัดและการออมทรัพย์ ความยุติธรรมและความอดทน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ และเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนกับเกณฑ์ที่คาดหวังด้วยการทดสอบค่าไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 3 และ 4 ในทุกคุณลักษณะ โดยใช้เกณฑ์จัดระดับขั้นจริยธรรม 4 ขั้นของพุทธปรัชญา และพบว่า 4 คุณลักษณะจริยธรรมที่มีอยู่ในสภาพน่าพอใจเรียงลำดับคือการประหยัดและออมทรัพย์ ความเสียสละ ความกตัญญูกตเวที และความมีเหตุผล นอกนั้นยังอยู่ในสภาพที่ไม่น่าพอใจ

พรพิมล สันติหิรัญภาค (2522 : 111 - 113) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามสร้างสถานการณ์เร่งเร้าที่มีความหมายต่อผู้สอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 517 คน จาก 12 โรงเรียน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ที่คาดหวัง 10 คุณลักษณะและวิเคราะห์ข้อมูลเช่นเดียวกับงานวิจัยของ ยุพาพร จุนเจือจาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 3 และ 4 โดยส่วนรวมนักเรียนมีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในสภาพที่น่าพอใจ 3 คุณลักษณะตามลำดับคือ ความเสียสละ การประหยัดและออมทรัพย์ ความกตัญญูกตเวที นอกนั้นยังอยู่ในสภาพที่ไม่น่าพอใจ

นิทรา วรรณะ (2524 : 79 - 82) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย หญิง จำนวน 560 คน โดยผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบถามสร้างสถานการณ์เร่งเร้าที่มีความหมายต่อผู้สอบ โดยใช้เกณฑ์จัดระดับขั้นทางจริยธรรมของ คอลเบอร์ก (Kohlberg) เพื่อสำรวจพฤติกรรมทางจริยธรรม 6 คุณลักษณะของนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความอดทน และความยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนทั้ง 6 คุณลักษณะอยู่ในระดับขั้นจริยธรรมที่ 5 เป็นจำนวนมากที่สุดคือ เป็นการกระทำตามที่ตามกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานทางสังคม และพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในแต่ละสถานการณ์ของแต่ละคุณลักษณะแตกต่างกัน

กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2525 : 33 - 34, 40 - 41, 66 - 67) ได้ทำการวิจัยเรื่องโครงการทดลองหารูปแบบที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนจริยธรรม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อายุประมาณ 8 - 10 ปี จากโรงเรียน 8 โรง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อายุประมาณ 12 - 14 ปี จากโรงเรียน 8 โรง สุ่มโรงเรียนเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 1 กลุ่มสอนโดยวิธีปรับพฤติกรรม กลุ่มทดลอง 2 สอนด้วยวิธีเสริมสร้างเจตคติ และกลุ่มควบคุมสอนตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เป็นแบบประเมินความเห็นทั่วไปเพื่อวัดค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนและแบบวัดการสังเกตจากพฤติกรรมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า จริยธรรมที่ประสบความสำเร็จในระดับสูงและระดับประถมศึกษาคือ จริยธรรมเรื่องความเมตตา กรุณา สอนด้วยวิธีปรับพฤติกรรม ความขยันหมั่นเพียร สอนด้วยวิธีปรับพฤติกรรมระดับมัธยมศึกษา คือ จริยธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ สอนด้วยวิธีปรับพฤติกรรมและสอนด้วยวิธีสร้างเสริมเจตคติ วิธีปรับพฤติกรรมได้ผลในการสอนเหนือกว่าวิธีสร้างเสริมเจตคติในระดับประถมศึกษา ส่วนระดับมัธยมศึกษา วิธีสอนทั้ง 2 ให้ผลไม่แตกต่างกัน การทดลองสอนเสริมสร้างจริยธรรมครั้งนี้ประสบผลสำเร็จมากในระดับประถมศึกษาและประสบผลสำเร็จปานกลางในระดับมัธยมศึกษา จริยธรรมที่ใช้ในการทดลองคือ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเมตตา กรุณา ความขยันหมั่นเพียร ความไฝ่สัจธรรม การใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา สามารถเพิ่มพูนได้ในการจัดรูปแบบการสอน

ใหม่ ๆ 2 วิธีนี้ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาพอใจกิจกรรมต่าง ๆ ของรูปแบบการสอนด้วยวิธีปรับพฤติกรรมมากกว่าวิธีสร้างเสริมเจตคติและครูระดับประถมศึกษาพอใจกับการมีรูปแบบการสอนทั้ง 2 รูปแบบนี้สูงกว่าครูระดับมัธยมศึกษา

ปรีชา วิหคโต (2526 : 65 - 66) ได้นำการวิจัยสำรวจลักษณะนิสัยในการทำงานของนักเรียนโดยแบ่งนักเรียนตามระดับการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ลักษณะนิสัยของนักเรียนที่ควรปรับปรุงเหมือนกันทั้ง 3 ระดับ คือ การรู้จักคิดดัดแปลงเพื่อให้เห็นความเหมาะสม การรู้จักใช้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ความคิดริเริ่ม ความประณีตเรียบร้อย ความสะอาด การรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ความอดทน และความภาคภูมิใจในงาน

กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 (2531 : ม.ป.ป.) ศึกษาระดับความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมและลักษณะนิสัยในการทำงาน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความสอดคล้องและความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงของคุณลักษณะด้านค่านิยม และลักษณะนิสัยในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังและพฤติกรรมที่แท้จริงในคุณลักษณะนิสัยในการทำงานด้านคุณลักษณะความมุ่งมั่นในผลงานมีความคาดหวังสูงทุกกลุ่ม แต่พฤติกรรมที่แท้จริงอยู่ระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมและลักษณะนิสัยในการทำงาน พฤติกรรมที่คาดหวังและเป็นจริงมีความแตกต่างกันทุกด้าน ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับสภาพที่เป็นจริง ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมและคุณลักษณะในการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างกันในคุณลักษณะทุกด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงของคุณลักษณะด้านค่านิยมและลักษณะนิสัยในการทำงานมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2533 : 10 - 12) ได้ทำการวิจัยเพื่อผลิตคู่มือการเรียนการสอนวิชาการงานที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยรักการทำงานให้แก่นักเรียน และเพื่อหาแนวทางการขยายผลการประยุกต์ใช้คู่มือการเรียนการสอนวิชาการงาน เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยรักการทำงานของนักเรียนที่เหมาะสม

สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

จากการดำเนินงานได้มีการสำรวจความคิดเห็นครู - ศึกษานิเทศก์ทั่วประเทศ และคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (กลุ่มการงานและอาชีพ) เกี่ยวกับขอบเขตของนิสักรักการทำงานสรุปได้ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ - ความสามารถในการทำงาน ด้านเจตคติในการทำงาน และด้านนิสักรักการทำงาน ได้นำไปพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนวิชาการงาน : งานเกษตร และงานช่างในบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ โครงการปลูกข้าวโพดหวาน โครงการเลี้ยงไก่กระทง โครงการที่วางกระถางต้นไม้ และโครงการโคมไฟฟ้า โดยความร่วมมือของกรรมการจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำรายละเอียดของคู่มือการเรียนการสอนและนำคู่มือที่พัฒนาขึ้นนี้ไปทดลองใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 5 12 และ กทม รวม 9 โรง ในปีการศึกษา 2530 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนวิชาการงานเกษตร และวิชาการงานช่างในบ้าน ผู้บริหารการใช้หลักสูตรนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

ผลการทดลองใช้คู่มือครูและคู่มือนักเรียนสรุปได้ว่า

1. คู่มือครูที่เน้นหลักการทำงานกลุ่ม การวางแผน การปฏิบัติงาน และการประเมินผลงาน เป็นการเหมาะสมและเพียงพอ และสามารถนำหลักการไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้
2. ด้านการประเมินผลระหว่างการทดลอง ส่วนใหญ่ดำเนินการทดลองไปได้ด้วยดี มีการจัดสภาพและบรรยากาศโรงฝึกงานหรือแปลงเกษตรให้เหมาะสมกับการดำเนินงานตามโครงการ
3. พฤติกรรมการเรียนการสอนของครู สำหรับการสอนภาคทฤษฎี ได้แก่ การอธิบาย ทบทวน ชี้แจง บอกกฎเกณฑ์ การสาธิตให้นักเรียนดู การช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียน ตั้งคำถามและกระตุ้นให้นักเรียนตอบ
4. ส่วนพฤติกรรมนิสักรักการทำงานของนักเรียนโดยเฉลี่ยเกิดขึ้นในระดับค่อนข้างมาก นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาการงานค่อนข้างมาก โดยเฉพาะด้านการลงมือปฏิบัติ ผลงานสามารถใช้ประโยชน์ได้นำความรู้ไปช่วยทางบ้านได้ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ สำหรับครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนมาก ทั้งด้านหลักการ วิธีสอน และเป้าหมายของการสอน ผู้บริหารการใช้หลักสูตรมี

ความเห็นด้วยมากเพราะนอกจากจะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ต่อวิชาชีพแล้วยังช่วยอาชีพผู้ปกครองและได้แนวคิดในการหารายได้ระหว่างเรียนอีกด้วย นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการไม่มีผลกระทบด้านการบริหารโรงเรียนเลยทุกด้าน ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการนำความรู้จากโรงเรียนมาทำงานพิเศษที่บ้าน ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการทดลองส่วนใหญ่จะไม่มีและเพื่อให้คู่มือครูเกิดแนวคิดในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการทำงานของนักเรียนที่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

ภาวนา ไพศาลสุขสมบูรณ์ (2535 : 81 - 84) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความประหยัด และความขยันหมั่นเพียรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทุกด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอาชีพ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิไล ทองแผ่น (2537 : 55 - 58) ได้ศึกษางานวิจัยและเอกสารทางวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนที่นายจ้างต้องการ พบว่า นักเรียนควรจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้ มีความขยัน ความอดทน สู้งาน ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยในการทำงาน ทำงานตรงเวลา มีความรู้อ่านออกเขียนได้ มีคุณธรรม ประพฤติดี มนุษย์สัมพันธ์ดี ปรับตัวเข้ากับงาน เพื่อน สังคมได้ กริยามารยาทสุภาพ เชื้อมั่นในตนเอง เรียนรู้เร็ว อายุเหมาะสมกับงาน มีเจตคติดี มีความละเอียดรอบคอบ ใจเย็น ช่างสังเกต มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีวิจรรณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สุขภาพแข็งแรง ไม่ติดยาเสพติด

งานวิจัยต่างประเทศ

เรต (Reid, 1965 : 77 - 80) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนเทศบาลบางเมืองชานดิเอโกที่มีต่อการให้การศึกษาด้านจริยธรรมและค่านิยม โดยสอนสอดแทรกไปในวิชาต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 63 คน และครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 42 คน ในจำนวนนี้มีทั้งครูที่สอนวิชาศิลปะ ภาษาอังกฤษ เศรษฐศาสตร์ อุตสาหกรรมศิลป์ คณิตศาสตร์ ดนตรี พลศึกษา วิทยาศาสตร์ และสังคม วิธีดำเนินการวิจัยทำโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการสอนเน้นจริยธรรมและค่านิยมในห้อง

เรียน โดยครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกว่า 80 % และครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกว่า 90 % มีความเห็นว่า การสอนเน้นในเรื่องของจริยธรรมและค่านิยมสามารถทำได้ในวิชาของตน สำหรับจริยธรรมและค่านิยมซึ่งครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเห็นว่าจะสอนเน้นได้ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความนับถือผู้อื่น การปฏิบัติตามหลักศาสนา ความรับผิดชอบ ความเชื่อในพระเจ้า ความยุติธรรม การพูดความจริง และการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ส่วนจริยธรรมและค่านิยม ซึ่งครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเห็นว่าจะสอนเน้นได้ก็คือความซื่อสัตย์ ความนับถือผู้อื่น ความสามัคคี และความรับผิดชอบ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป เห็นว่าการให้จริยศึกษาแก่นักเรียนควรทำโดยตรงในขณะที่ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 5 ปี เห็นว่าควรทำในทางอ้อม

โดวเฮอร์ตี้ (Dougherty. 1966 : 110) ได้ศึกษาค่านิยม 5 ชนิดของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนต่าง ๆ ของรัฐมิสซูรี เกี่ยวกับความเป็นมิตร ความซื่อสัตย์ความภักดี ศีลธรรม และความรับผิดชอบ โดยแยกตัวแปรออกเป็นเพศ ชั้น ศาสนา ความถนัดทางการเรียน ตำแหน่งในสังคมและที่อยู่อาศัย ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมของความเป็นมิตร ความภักดี ศีลธรรม และความรับผิดชอบได้รับเลือกอยู่ในอันดับสูง สำหรับเด็กที่เรียนอยู่ในเกรดสูง ค่านิยมทั้ง 5 ชนิดนี้ ผู้หญิงมีความคงที่แน่นอนกว่าผู้ชาย และค่านิยมของความซื่อสัตย์ ความเป็นมิตรของวัยรุ่นที่มาจากนอกเมืองจะสูงกว่าวัยรุ่นที่อยู่ในเมือง และผู้วิจัยได้สรุปว่า สภาพการอยู่อาศัย การมีทั้งบิดา มารดาหรือมีคนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียวไม่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในค่านิยมเหล่านี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับสาระสำคัญดังนี้ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานมาแล้ว 1 ภาคเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ซึ่งมีนักเรียนที่เป็นประชากรทั้งสิ้นจำนวน 17,394 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานมาแล้ว 1 ภาคเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,297 คน รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตการปกครอง โรงเรียน และ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	เขตการปกครอง	โรงเรียน	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1.	ดุสิต	วัดน้อยนพคุณ	1,276	43
2.	พระนคร	มัธยมวัดมกุฏกษัตริย์	80	40
3.	พญาไท	สามเสนวิทยาลัย	300	50
4.	ยานนาวา	เจ้าพระยาวิทยาคม	850	45
5.	บางพลัด	มัธยมวัดดุสิตาราม	300	50
6.	บางกะปิ	บดินทร์เดชา	1,100	50
7.	บางขุนเทียน	รัตนโกสินทร์สมโภชบาง ขุนเทียน	480	40
8.	บางเขน	รัตนโกสินทร์สมโภช บางเขน	770	50
9.	พระโขนง	พระโขนงวิทยาลัย	800	50
10.	ป้อมปราบ	เทพศิรินทร์	390	65
11.	ราชบุรีรณะ	วัดพุทธบูชา	540	50
12.	ลาดกระบัง	รัตนโกสินทร์สมโภช ลาดกระบัง	280	40
13.	หนองจอก	มัธยมวัดหนองจอก	280	40
14.	ห้วยขวาง	กุนนทีรุทธาราม	420	40
15.	ราชเทวี	สันติราษฎร์วิทยาลัย	280	40
16.	สาทร	ยานนาเวศวิทยาคม	635	40
17.	ลาดพร้าว	สตรีวิทยา 2	1,120	50
18.	บึงกุ่ม	นวมินทรราชูทิศ กรุงเทพฯ	450	25

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	เขตการปกครอง	โรงเรียน	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
19.	ดอนเมือง	ดอนเมืองทหารอากาศ บำรุง	1,350	25
20.	บางกอกใหญ่	ทวีธาภิเศก	150	25
21.	บางรัก	พุทธจักรวิทยา	200	40
22.	ตลิ่งชัน	วัดน้อยใน	255	35
23.	บางกอกน้อย	สวนอนันต์	440	40
24.	ภาษีเจริญ	ราชวินิจบางแคปานขำ	1,255	45
25.	บางซื่อ	สุวรรณสุทธารามวิทยา	270	45
26.	จอมทอง	สิงหราชพิทยาคม	1,000	45
27.	จตุจักร	สารวิทยา	680	55
28.	คลองเตย	มัธยมวัดธาตุทอง	168	42
29.	ประเวศ	ราชดำริ	800	50
30.	ธนบุรี	มัธยมวัดดาวคะนอง	475	42

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีสาระครอบคลุมพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่าง พื้นฐาน แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ ด้านประหยัด โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนและพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากข้อที่ 1 มาเป็นแนวทาง
3. นำแบบสอบถามเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท และผู้คุณวุฒิ 5 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์สุชีพ อ่อนโคกสูง อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ รองศาสตราจารย์หวน พันธุ์พันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัยวรรณ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรัย ไทรหมฏ เพื่อตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตลอดจนวิเคราะห์ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาความเข้าใจและการใช้ภาษา
4. นำแบบสอบถามไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอประธานและกรรมการเพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในวิจัยนี้ จำนวน 50 คน
6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.96

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุทิศสาครกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ ด้านประหยัด

การให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน น้ำหนักของตัวเลือกตั้งแต่ 1 - 3 ตามความหมายดังนี้

- คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม
การสอนของครูว่าไม่เคยมีการปฏิบัติเลย
- คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม
การสอนของครูว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม
การสอนของครูว่ามีการปฏิบัติทุกครั้ง

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบแบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 แปลว่าครูไม่เคยปฏิบัติเลย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 แปลว่าครูปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.00 แปลว่าครูปฏิบัติทุกครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการโดย

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์แจกและเก็บแบบสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 1,297 ฉบับ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 1,200 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 1,200 ฉบับ มาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 92.52

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตุสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่เป็นร้อยละ

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ ด้านประหยัด วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบหาค่าความสัมพันธ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ร้อยละ
 - 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

โดยใช้สูตรแอลฟา (α - Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยใช้ไคสแควร์ (Chi - Square)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสื่อความหมายตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$ แทนค่าเฉลี่ย

S.D. แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X^2 แทนค่าความสัมพันธ์ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

* แทนนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรม
การสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา : 013
งานช่างพื้นฐาน จำแนกตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าความถี่
และเสนอเป็นร้อยละ ดังตาราง 2-3

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรม
การสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่าง
พื้นฐาน 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ
และด้านประหยัด จำแนกตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย
และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของครู ดังตาราง 4-34

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรม
การสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา : 013 งานช่าง
พื้นฐาน โดยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังตาราง 35-36

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน จำแนกตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าความถี่และเสนอเป็นร้อยละ ดังตาราง 2-3

ตาราง 2 ค่าความถี่เสนอเป็นร้อยละจำแนกตามเพศตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

เพศ	จำนวน/คน	ร้อยละ
ชาย	662	51.04
หญิง	538	41.48
รวม	1,200	92.52

ข้อมูลจากตาราง 2 แสดงว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชายมีร้อยละ 55.17 และเพศหญิงมีร้อยละ 44.83

ตาราง 3 ค่าความถี่เสนอเป็นร้อยละจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม
ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู
อุตสาหกรรมด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน/คน	ร้อยละ
สูง	272	20.97
ปานกลาง	580	44.72
ต่ำ	348	26.83
รวม	1,200	92.52

ข้อมูลจากตาราง 3 แสดงว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างส่วนมากร้อยละ 48.39 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง ร้อยละ 27.24 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ และร้อยละ 24.37 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ และด้านประหยัด จำแนกตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของครู ดังตาราง 4-34

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน แต่ละด้านและรวม 6 ด้าน

พฤติกรรมการสอนของครูในด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1. ด้านขยัน	1.85	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2. ด้านอดทน	2.11	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3. ด้านประณีต	2.33	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4. ด้านรอบคอบ	2.46	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5. ด้านมีระเบียบ	2.29	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
6. ด้านประหยัด	2.20	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม	2.21	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่าง พื้นฐาน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.21$, S.D. = 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้งทุกด้าน โดยนักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูมีระดับการปฏิบัติเป็นบางครั้งในแต่ละด้านตามลำดับดังนี้คือ ด้านรอบคอบ ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.67) ด้านประณีต ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = 0.73) ด้านมีระเบียบ ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.69) ด้านประหยัด ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = 0.71) ด้านอดทน ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.71) และด้านขยัน ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 0.72)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านชั้น จำแนกตามตัวแปรเพศชายและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านชั้น	นักเรียนชาย (N=662)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	1.83	0.54	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้ในเวลาเรียน	2.03	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี	2.31	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	1.50	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูนิ่งเฉยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน	1.48	0.69	ไม่เคยปฏิบัติเลย
รวม		1.83	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 1.83$, S.D. = 0.64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 4 ข้อ ได้แก่ ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.65) ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.67) ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.83$, S.D. = 0.54) และครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.50$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูไม่เคยปฏิบัติเลย 1 ข้อ ได้แก่ ครูนิ่งเฉยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.48$, S.D. = 0.69)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน จำแนกตามตัวแปรเพศชายและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านอดทน	นักเรียนชาย (N=662)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน	1.94	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบ	2.18	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง	2.16	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน	2.10	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	2.18	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.11	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 6 แสดงว่านักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} =$
 2.11 , S.D. = 0.68) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ
 พฤติกรรมการสอนของอุตสาหกรรมว่ามีการ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูให้
 ปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบ ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.69) ครูจะให้คะแนนในระดับดีในผลงาน
 ที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.70) ครูชมเชยให้นักเรียน
 ปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้ นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.67)
 ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 0.70) และครูให้นักเรียน
 ปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน ($\bar{X} = 1.94$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประเด็น จำแนกตามตัวแปรเพศชาย และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประเด็น	นักเรียนชาย (N=662)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกเรียบร้อย	2.40	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขุมและละเอียดลออ	2.03	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย	2.36	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน	2.32	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน	2.33	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.28	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีต โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} =$
 2.28 , S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ
 พฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่
 ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกมาเรียบร้อย ($\bar{X} =$
 2.40 , S.D. = 0.66) ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย ($\bar{X}$
 $= 2.36$, S.D. = 0.65) ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ($\bar{X} = 2.33$, S.D.
 $= 0.71$) ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของ งาน
 ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.68) และครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขและ
 ละเอียดลออ ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ จำแนกตามตัวแปรเพศชาย และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านรอบคอบ	นักเรียนชาย (N=662)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ	2.34	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำกับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน	2.43	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.36	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูกำกับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน	2.47	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน	2.40	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.40	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X}$
 2.28, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ
 พฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่
 ครูกำชับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 2.47, S.D. = 0.71)
 ครูกำชับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน ($\bar{X}$ = 2.43, S.D. = 0.70)
 ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ 2.40, S.D. = 0.71)
 ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงาน
 ทุกครั้ง ($\bar{X}$ = 2.36, S.D. = 0.68) และครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการ
 ปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ ($\bar{X}$ = 2.34, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบ จำแนกตามตัวแปรเพศชาย และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านมีระเบียบ	นักเรียนชาย (N=662)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูกวาดชั้นให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบห้องปฏิบัติงาน	2.28	0.690	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน	2.48	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน	2.19	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูติตระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนเห็นชัดเจน	1.89	0.77	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต	2.37	0.80	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.24	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 9 แสดงว่านักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} =$
 2.24 , S.D. = 0.73) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ
 พฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่
 ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.48$, S.D. =
 0.69) ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 0.80)
 ครูกดดันให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของห้องปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.28$, S.D. =
 0.69) ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.19$, S.D. = 0.70)
 และครูตีระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียน เห็นชัดเจน ($\bar{X}$
 $= 1.89$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด จำแนกตามตัวแปรเพศชาย และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประหยัด	นักเรียนชาย (N=662)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป	2.11	0.75	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด	2.31	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.13	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป	2.01	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะปฏิบัติงานเมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที	2.25	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.16	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 10 แสดงว่านักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} =$
 2.16 , S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ
 พฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่
 ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด ($\bar{X} = 2.31$, S.D.
 $= 0.69$) ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะที่ปฏิบัติงานเมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติ
 ไม่ถูกต้องในการใช้ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 0.72) ครูเน้น
 ให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.13$, S.D.
 $= 0.72$) ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป ($\bar{X} = 2.11$, S.D.
 $= 0.75$) และครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้
 ประโยชน์ต่อไป ($\bar{X} = 2.01$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน จำแนกตามตัวแปรเพศหญิง และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านขยัน	นักเรียนหญิง (N=538)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	1.87	0.54	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน	2.06	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี	2.36	0.58	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	1.41	0.62	ไม่เคยปฏิบัติเลย
5	ครูนิ่งเฉยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน	1.42	0.66	ไม่เคยปฏิบัติเลย
รวม		1.82	0.62	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 11 แสดงว่านักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 1.82$,
 S.D. = 0.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ
 พฤติกรรมการสอนของครูว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 3 ข้อ ได้แก่ ครูเอาใจใส่ใน
 การสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.58) ครูอนุญาตให้
 นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 2.06$, S.D. = 0.69) และครูชมเชย
 เมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.87$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมี
 ความคิดเห็นว่าครูไม่เคยปฏิบัติเลย 2 ข้อ ได้แก่ ครูไม่เคยแสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้น
 เมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.42$, S.D. = 0.66) และครูไม่ให้
 คำแนะนำในการปฏิบัติงานเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.41$ S.D. =
 0.62)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน จำแนกตามตัวแปรเพศหญิง และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านอดทน	นักเรียนหญิง (N=538)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{x}$	S.D.	
1	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน	1.78	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบ	2.23	0.54	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง	2.24	0.54	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน	2.06	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	2.32	0.60	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.12	0.60	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 12 แสดงว่านักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} =$
 2.12 , $S.D. = 0.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ
 พฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่
 ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.32$,
 $S.D. = 0.60$) ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจ ปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็น
 ตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.24$, $S.D. = 0.54$) ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบเรียน ($\bar{X}$
 $= 2.23$, $S.D. = 0.54$) ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.06$, $S.D. = 0.70$)
 และครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน ($\bar{X} = 1.94$, $S.D. = 0.66$)
 ตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีต จำแนกตามตัวแปรเพศหญิง และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประณีต	นักเรียนหญิง (N=538)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกเรียบร้อย	2.54	0.59	ปฏิบัติทุกครั้ง
2	ครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขุมและละเอียดลออ	2.14	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย	2.45	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน	2.40	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน	2.51	0.58	ปฏิบัติทุกครั้ง
รวม		2.40	0.62	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 13 แสดงว่านักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีต โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 3 ข้อ ได้แก่ ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกมาเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.59) ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = 0.58) และครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูอุตสาหกรรมมีการปฏิบัติทุกครั้ง 2 ข้อ ได้แก่ ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.64) และครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขและละเอียดลออ ($\bar{X} = 2.14$, S.D. = 0.59)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ จำแนกตามตัวแปรเพศหญิง และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านรอบคอบ	นักเรียนหญิง (N=538)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ	2.47	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำกับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน	2.55	0.60	ปฏิบัติทุกครั้ง
3	ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.54	0.58	ปฏิบัติทุกครั้ง
4	ครูกำกับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน	2.62	0.58	ปฏิบัติทุกครั้ง
5	ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน	2.54	0.63	ปฏิบัติทุกครั้ง
รวม		2.54	0.61	ปฏิบัติทุกครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 14 แสดงว่านักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.54$,
 $S.D. = 0.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการ
 สอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติทุกครั้ง 4 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียน
 ระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.62$, $S.D. = 0.58$) ครูกำชับให้นักเรียน
 ปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน ($\bar{X} = 2.55$, $S.D. = 0.60$) ครูให้นักเรียนเตรียม
 อุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อน ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.54$, $S.D. = 0.63$) และครูให้นักเรียน
 ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X}$
 $= 2.54$, $S.D. = 0.58$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูอุตสาหกรรมมีการ
 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 1 ข้อ ได้แก่ ครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการ
 ปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ ($\bar{X} = 2.47$, $S.D. = 0.67$) .

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบ จำแนกตามตัวแปรเพศหญิง และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านมีระเบียบ	นักเรียนหญิง (N=538)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูกวาดชั้นให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบห้องปฏิบัติงาน	2.43	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน	2.59	0.57	ปฏิบัติทุกครั้ง
3	ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน	2.42	0.630	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูติดระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนเห็นชัดเจน	2.15	0.75	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต	2.25	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.36.	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 15 แสดงว่านักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความ
 คิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
 ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} =$
 2.36 , $S.D. = 0.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ
 พฤติกรรมการสอนของครูว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 4 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้
 นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.59$, $S.D. = 0.57$)
 ครูกดดันให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของห้องปฏิบัติการ ($\bar{X} = 2.43$, $S.D. =$
 0.64) ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นในขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.42$, $S.D. = 0.63$) และ
 ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับ อนุญาต ($\bar{X} = 2.25$, $S.D. = 0.71$)
 ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูอุตสาหกรรมมีการปฏิบัติทุกครั้ง 1 ข้อ
 ได้แก่ ครูตีระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ ให้นักเรียนเห็นชัดเจน
 ($\bar{X} = 2.15$, $S.D. = 0.75$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด จำแนกตามตัวแปรเพศหญิง และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประหยัด	นักเรียนหญิง (N=538)		ระดับการปฏิบัติของครู
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป	2.15	0.74	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด	2.47	0.59	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.32	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป	2.04	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะที่ปฏิบัติงานเมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ครูจะใช้วิธีสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที	2.38	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.27	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 16 แสดงว่านักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.59) ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะปฏิบัติงานเมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.71) ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลัง การปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.69) ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งาน อื่น ๆ ต่อไป ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.74) และครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป ($\bar{X} = 2.04$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านชั้น จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับปฏิบัติการของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านชั้น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	1.91	0.50	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน	2.18	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี	2.32	0.62	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	1.40	0.60	ไม่เคยปฏิบัติเลย
5	ครูนิ่งเฉยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน	1.47	0.64	ไม่เคยปฏิบัติเลย
รวม		1.85	0.61	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 17 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.1.85$, S.D. = 0.61) และเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 3 ข้อ ได้แก่ ครูเอาใจใส่ ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.62) ครูอนุญาตให้ นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.68) และครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.91$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูไม่มีการปฏิบัติเลย 2 ข้อ ได้แก่ ครูนิ่งเฉยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.47$, S.D. = 0.64) และครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.40$ S.D. = 0.60)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านอดทน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน	1.88	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบ	2.35	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง	2.06	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน	2.02	0.63	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	2.27	0.61	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.11	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 18 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบเรียน ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 0.71) ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.61) ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.06$, S.D. = 0.66) ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 0.63) และครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน ($\bar{X} = 1.88$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีต จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประณีต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกเรียบร้อย	2.41	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขุมและละเอียดลออ	2.08	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย	2.34	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน	2.29	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน	2.32	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.28	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 19 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประเด็น โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.28, S.D. = 0.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกมาเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.41, S.D. = 0.66$) ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.34, S.D. = 0.69$) ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ($\bar{X} = 2.32, S.D. = 0.67$) ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน ($\bar{X} = 2.29, S.D. = 0.68$) และครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขและละเอียดลออ ($\bar{X} = 2.08, S.D. = 0.65$) ตามลำดับ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านรอบคอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ	2.37	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำกับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน	2.37	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.37	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูกำกับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน	2.42	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน	2.35	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.37	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 20 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมต่อการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.37, S.D. = 0.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.42, S.D. = 0.73$) ครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ ($\bar{X} = 2.37, S.D. = 0.71$) ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.37, S.D. = 0.69$) ครูกำชับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน ($\bar{X} = 2.37, S.D. = 0.69$) และครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.35, S.D. = 0.71$) ตามลำดับ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านมีระเบียบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูกวาดชั้นให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบห้องปฏิบัติงาน	2.36	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน	2.51	0.64	ปฏิบัติทุกครั้ง
3	ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน	2.37	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูติดระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนเห็นชัดเจน	1.99	0.74	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต	2.11	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.26	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 21 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.26, S.D. = 0.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 4 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.51, S.D. = 0.64$) ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.37, S.D. = 0.67$) ครูกดดันให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของห้องปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.36, S.D. = 0.69$) และครูลงโทษ นักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 2.11, S.D. = 0.72$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูมีการปฏิบัติทุกครั้ง 1 ข้อ ได้แก่ ครูเตรียมการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนเห็นชัดเจน ($\bar{X} = 1.99, S.D. = 0.74$)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประหยัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป	2.02	0.76	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด	2.27	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.02	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป	2.06	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะปฏิบัติงานเมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที	2.28	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.13	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 22 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.69) และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะที่ปฏิบัติงานเมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที ($\bar{X} = 2.28$, S.D. = 0.67) ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.67) ครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป ($\bar{X} = 2.06$, S.D. = 0.68) ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 0.76) และครูให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 วิชางานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านขยัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	1.88	0.54	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน	2.05	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี	2.36	0.58	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	1.58	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูนิ่งเฉยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน	1.51	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		1.87	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 23 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 1.87, S.D. = 0.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.36, S.D. = 0.58$) ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 2.05, S.D. = 0.69$) ครูชมเชย เมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.88, S.D. = 0.54$) ครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.58, S.D. = 0.72$) และครูไม่เคยแสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.51, S.D. = 0.70$) ตามลำดับ

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านอดทน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน	1.84	0.63	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบ	2.17	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง	2.20	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูตำหนิเมื่อนักเรียนป่วนขณะปฏิบัติงาน	2.09	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	2.27	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.11	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 24 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.66) ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = 0.65) ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบเรียน ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 0.69) ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = 0.64) และครูให้นักเรียนปฏิบัติงาน ติดต่อกันจนหมดคาบเรียน ($\bar{X} = 1.84$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีต จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประณีต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกเรียบร้อย	2.47	0.61	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขุมและละเอียดลออ	2.10	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย	2.45	0.61	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน	2.36	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน	2.46	0.61	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.36	0.62	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 25 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประเด็น โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.36, S.D. = 0.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกมาเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.47, S.D. = 0.61$) ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ($\bar{X} = 2.46, S.D. = 0.61$) ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.45, S.D. = 0.61$) ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน ($\bar{X} = 2.36, S.D. = 0.64$) และครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขและละเอียดลออ ($\bar{X} = 2.10, S.D. = 0.65$) ตามลำดับ

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านรอบคอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ	2.44	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำกับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน	2.54	0.63	ปฏิบัติทุกครั้ง
3	ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.40	0.63	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูกำกับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน	2.54	0.64	ปฏิบัติทุกครั้ง
5	ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน	2.43	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.47	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 26 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.47, S.D. = 0.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 3 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.54, S.D. = 0.64$) ครูกำชับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน ($\bar{X} = 2.54, S.D. = 0.63$) และครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ ($\bar{X} = 2.44, S.D. = 0.66$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูมีการปฏิบัติทุกครั้ง 2 ข้อ ได้แก่ ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.43, S.D. = 0.68$) ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.40, S.D. = 0.63$)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านมีระเบียบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูกวาดชั้นให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบห้องปฏิบัติงาน	2.26	0.63	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน	2.52	0.62	ปฏิบัติทุกครั้ง
3	ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน	2.24	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูติตระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนเห็นชัดเจน	1.98	0.74	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต	2.37	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.27	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 27 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.27, S.D. = 0.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 4 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.52, S.D. = 0.62$) ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 2.37, S.D. = 0.70$) ครูกดดันให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของห้องปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.26, S.D. = 0.63$) และครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.24, S.D. = 0.65$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูมีการปฏิบัติทุกครั้ง 1 ข้อ ได้แก่ ครูเตรียมการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียน เห็นชัดเจน ($\bar{X} = 1.98, S.D. = 0.74$)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประหยัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป	2.15	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด	2.41	0.64	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.25	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป	2.03	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะที่ปฏิบัติงานเมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที	2.32	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.23	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 28 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 0.64) ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะปฏิบัติงาน เมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.72) ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 0.71) ครูแนะนำให้ นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.73) และครูให้นักเรียน เก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านขยัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	1.68	0.54	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน	2.01	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี	2.15	0.67	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	1.56	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูนิ่งเฉยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน	1.42	0.69	ไม่เคยปฏิบัติเลย
รวม		1.76	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 29 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 1.76$, S.D. = 0.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 4 ข้อ ได้แก่ ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.67) ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 2.01$, S.D. = 0.65) ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.68$, S.D. = 0.54) และครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.56$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูไม่มีการปฏิบัติเลย 1 ข้อ ได้แก่ ครูนิ่งเฉยไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 1.42$, S.D. = 0.69)

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านอดทน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน	1.94	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบ	2.11	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง	2.09	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูตำหนิเมื่อนักเรียนป่วนขณะปฏิบัติงาน	2.09	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน	2.17	0.74	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.08	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 30 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านอดทน โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.08, S.D. = 0.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง ($\bar{X} = 2.09, S.D. = 0.73$) ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.09, S.D. = 0.73$) ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.17, S.D. = 0.74$) ครูให้นักเรียน ปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบเรียน ($\bar{X} = 2.11, S.D. = 0.70$) และครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน ($\bar{X} = 1.94, S.D. = 0.73$) ตามลำดับ

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีต จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประณีต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกเรียบร้อย	2.42	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขุมและละเอียดลออ	1.96	0.74	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย	2.34	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน	2.29	0.69	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน	2.32	0.74	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.26	0.70	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 31 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประณีต โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.26$, S.D. = 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกมาเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 0.65) ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 0.70) ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.74) ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.69) และครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขและละเอียดลออ ($\bar{X} = 1.96$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านรอบคอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ	2.27	0.77	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำกับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน	2.43	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.47	0.65	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูกำกับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน	1.56	0.65	ปฏิบัติทุกครั้ง
5	ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน	2.51	0.68	ปฏิบัติทุกครั้ง
รวม		2.45	0.68	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 32 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.45, S.D. = 0.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 3 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.56, S.D. = 0.65$) ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.51, S.D. = 0.68$) และครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.47, S.D. = 0.65$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูปฏิบัติทุกครั้ง 1 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน ($\bar{X} = 2.43, S.D. = 0.68$) และครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ ($\bar{X} = 2.27, S.D. = 0.77$)

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านมีระเบียบ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านมีระเบียบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูกวาดชั้นให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบห้องปฏิบัติงาน	2.36	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน	2.48	0.71	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน	2.25	0.72	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูติตระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนเห็นชัดเจน	1.88	0.79	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต	2.31	0.74	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.25	0.74	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 33 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านรอบคอบ โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 0.74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่ามีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.71) ครูกวาดชั้นให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของห้องปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.72) ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.74) ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 0.72) และครูตีระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้ อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนเห็นชัดเจน ($\bar{X} = 1.88$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและระดับการปฏิบัติของครู

ข้อ	พฤติกรรมของครูด้านประหยัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติของครู
1	ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป	2.06	0.75	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด	2.32	0.66	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.22	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	ครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป	1.97	0.76	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
5	ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะที่ปฏิบัติงานเมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที	2.25	0.77	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
รวม		2.16	0.73	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ข้อมูลจากตาราง 34 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านประหยัด โดยส่วนรวมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 0.73) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.66) ครูตรวจการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือในขณะปฏิบัติงาน เมื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 0.77) ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.22$, S.D. = 0.73) ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป ($\bar{X} = 2.06$, S.D. = 0.75) ครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป ($\bar{X} = 1.97$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังตาราง 35-36

ตาราง 35 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

ความสัมพันธ์	χ^2 ที่ D.F.1.
ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชาย หญิง	5.9801 *
	D.F.1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อมูลจากตาราง 35 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 36 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

ความสัมพันธ์	χ^2
ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ	261.2103*
	D.F.3

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อมูลจากตาราง 36 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านชยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ และด้านประหยัด

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 1,297 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,297 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่น 0.96 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 1,297 ฉบับ ได้รับคืนและสมบูรณ์จำนวน 1,200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.52

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามและจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เอสพีเอสเอส-เอ็กซ์ (Statistical Package for the Social Sciences-Version X) จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน
 - 2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 2.1.1 ค่าความถี่เป็นร้อยละเกี่ยวกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.1.2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน
 - 2.1.3 ค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม
 - 2.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้ไคสแควร์ (Chi - Square)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยสรุปผลตามลำดับได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ตามความมุ่งหมาย ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านมีระเบียบ ด้านประหยัด โดยส่วนรวมว่าครูมีพฤติกรรมการสอนในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานเป็นบางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมี

พฤติกรรมการสอนในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน เป็นบางครั้งในทุกด้าน

2. เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนชาย หญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยส่วนรวม แต่ละด้านและรวมทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

3. เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยส่วนรวมแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

การอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยส่วนรวมว่า ครูมีพฤติกรรมการสอนในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐานเป็นครั้งคราว อาจเป็นเพราะว่าครูไม่เห็นความสำคัญของการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้กับนักเรียน ครูได้เลือกสอนลักษณะนิสัยบางด้าน เพราะหลักสูตรเปิดกว้างสำหรับผู้สอนว่าจะเลือกเน้นคุณลักษณะใดเป็นพิเศษก็ได้และลักษณะนิสัยในการทำงานทั้ง 6 ด้านนี้ ครูจะเลือกลักษณะนิสัยใดลักษณะหนึ่งหรือจะสอนทั้งหมดเลยก็ได้ (กรมวิชาการ. 2537 : 21 : 22) ครูแต่ละคนจึงเลือกสอนและเน้นการปฏิบัติไม่เหมือนกัน ทำให้นักเรียนเห็นว่าครูมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2535 : 101) ที่กล่าวว่า การสอนด้านลักษณะนิสัย

ในการทำงานให้กับนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะเลือกสอนมากน้อยหรือวิธีการสอนอย่างไรขึ้นอยู่กับตัวครูผู้สอนเอง

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนชาย หญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน วิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน พบว่า แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ วงษ์ไฮ (2532 : 53) ซึ่งได้ทำการศึกษาเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2531 พบว่า นักเรียนหญิงมีเจตคติทางบวกต่อวิทยาศาสตร์โดยส่วนรวมและเกือบทุกด้านสูงกว่านักเรียนชาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลินี วงศ์นาม (2527 : 53) ซึ่งได้ทำการศึกษาเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเพศชาย และนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเพศหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาต่างกัน โดยนักศึกษาเพศหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษามากกว่าเพศชาย นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเห็นว่าครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับเป็นบางครั้งในทุกด้าน ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำเห็นว่าครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับเป็นบางครั้งเกือบทุกด้าน

3. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน วิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยส่วนรวม พบว่า แตกต่างกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำเห็นว่าครูมีการเอาใจใส่ในการสอนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จึงทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำมีเจตคติที่ดีต่อครูมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษกร เพชรวิวรรณ (2519 : 72) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีเจตคติต่อครูดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ว่าครูมีการปฏิบัติงานเป็นบางครั้ง เพื่อให้พฤติกรรมการสอนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงเสนอว่าควรมีการสอนสอดแทรกการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในกรณีที่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนจะได้มีลักษณะนิสัยในการทำงานที่ดี สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งในการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานนั้นใช้ระยะเวลานานกว่าจะเกิดเป็นลักษณะนิสัย ซึ่งครูควรมีการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานตั้งแต่นักเรียนเริ่มเรียน และควรมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับผลการทดสอบระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนชาย หญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษาในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยส่วนรวม พบว่าแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าควรมีการปฏิบัติการสอนที่สอดแทรกการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานทุกครั้งที่มีโอกาสและในทันทีที่นักเรียนปฏิบัติตนไม่ถูกต้อง เป็นการฝึกให้นักเรียนเกิดอุปนิสัยรักการทำงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน โดยส่วนรวม พบว่า แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าครูควรปฏิบัติตัวอย่างสม่ำเสมอในการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงาน และควรปฏิบัติการสอนทันทีเมื่อนักเรียนปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ดีทุกคน ในการสอนครูต้องคอยตรวจตรา มีความสนใจเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของนักเรียน ช่วยเหลือแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องของนักเรียนทันทีที่ครูพบ พร้อมกับแนะนำตักเตือนด้วยความเมตตา เป็นกันเองด้วยเหตุและผล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาวิจัยวิธีการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานทั้ง 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ และด้านประหยัด โดยใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ และนำไปวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาว่าสามารถปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานได้ดีเพียงใด

2. ควรมีการนำเอาลักษณะนิสัยในการทำงานทั้ง 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ และด้านประหยัด ไปทดลองใช้กับรายวิชาอื่น ๆ เช่น รายวิชา ง 011 งานบ้าน ง 012 การจัดการในบ้าน ง 014 งานเกษตรพื้นฐาน และ ง 015 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

3. ควรมีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรม เพศหญิง และเพศชาย ว่ามีพฤติกรรมการสอนในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. คู่มือการประเมินค่านิยมและจริยธรรมพื้นฐาน. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- กมล สดประเสริฐ. “คุณธรรมในการทำงาน,” วารสารการวิจัยการศึกษา, 16(1) : 14 - 18 ; มกราคม - มีนาคม 2529.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีเดชา, 2528.
- กระมล ทองธรรมชาติ และคนอื่น ๆ. หนังสือเรียนสังคมศึกษารายวิชา ส 401 สังคมศึกษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2532.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- กลุ่มนักวิชาการ, เอกสารของนักวิชาการ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2525.
- กิริติ ศรีวิเชียร. การจัดจริยศึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2524.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยการสังเคราะห์กรณีศึกษาผู้ประกอบอาชีพในภาคพลนัยการและบริการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2532.
- _____ . แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.
- จรรยา สุวรรณทัต และดวงกมล เวชบรรยงศรีรัตน์. “บุคลิกภาพและลักษณะนิสัย,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไปหน่วย 1 - 7, พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2535.
- จำรอง เงินดี. ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับคุณธรรมด้านทาน บริจาค ความอ่อนโยน การไม่โกรธ และความอดทนของนิสิตมหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- อัดสำเนา.

- เจลิยว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. ลักษณะของครูที่ดี. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู, 2520.
- ชม ภูมิภาค. ชุดการศึกษาเพื่อคุณธรรม. กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย,
2525.
- ชมภู พึ่งธรรม. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ชลลดา จิตติวัฒนพงศ์. “นิสัยรักการทำงานปลูกฝังในโรงเรียนได้ไม่ยาก,” วิจัยสนเทศ,
10(112) ; หน้า 15 - 20 มกราคม 2533.
- ชัยพร วิชชาวุธ. “แนวทางการพัฒนาจริยธรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม,” วารสาร
คุรุศาสตร์, 4(2) : 23 - 31 ; มิถุนายน 2526.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. “การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอน,” ใน เอกสารการสอนชุด
วิทยาทางการสอน. หน้า 40 - 48 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2535.
- ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. คุณธรรมและจริยธรรม : หลักการและวิธีพัฒนาจริยศึกษาในสถาน
ศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2524.
- ชุดินาถ รัตนวรรณะ. การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในวิทยาลัยครูภาคกลาง. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการ
ศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ณรงค์ เล็งประชา. การสอนและการศึกษาอุตสาหกรรมศิลป์. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษา
นิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2516.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช, 2524.
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม สีนภิบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
2527.

- ทองคำ หงษ์พันธุ์. ทัศนะพื้นฐานและปัจจัยการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา
วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2524. บุรีรัมย์ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาสถาบัน
วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 2525.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, 2533.
- นงราม เศรษฐพานิช. “แนวคิดบางประการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพ,”
ใน วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 15(8) : 5 - 6 ; ธันวาคม - มกราคม 2536.
- นิทรา วรรณะ. การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2522. ถ่ายเอกสาร.
- บุญถิ่น อัตถากร. “แนวนโยบายการผลิตครูในอนาคต,” ใน เอกสารชุดเผยแพร่การ
ศึกษา. หน้า 12 - 17 ตุลาคม 2518.
- บุญส่ง นิลแก้ว. การวัดผลทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2519.
- บุษกร เพชรวิวรรณ. ทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อครูในโรงเรียน
ภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2519. จัดสำเนา.
- ประกอบ ประพันธ์วิทยา. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครู
พระนคร, 2527.
- ประยูร ศรีประสาธน์ และคนอื่น ๆ. “การพัฒนาลักษณะนิสัยและคุณธรรมในการทำงาน
และอาชีพ,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดระบบการสอนและอาชีพ.
หน้า 731 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.
- ประหยัด ศรีวิหะ และชาญชัย อาจิสมาจาร. “การจัดตั้งและการดำรงไว้ซึ่งโปรแกรมที่
มีประสิทธิภาพในการประเมินครู,” สารพัฒนาหลักสูตร. 25(53) หน้า 43 ;
ตุลาคม - พฤศจิกายน 2526.

- ปรีชา คัมภีรปกรณ์. “หลักการสอน,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอน
หน่วยที่ 8-15. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2532.
- ปิ่น มุทุกันต์. ธรรมราชา. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2514.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- พรพิมล สันติหิรัญภาค. การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2522.
- พะเยาว์ ปาลวัฒน์. พฤติกรรมการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามแผนการสอน
จริยศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. ถ่ายเอกสาร.
- พนัส หันนาคินทร์. การบริหารการศึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2524.
- _____. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมเณศ,
2526.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หลักการและวิธีสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2524.
- ภาวนา ไพศาลสุขสมบูรณ์. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. ถ่ายเอกสาร.
- มาลินี วงษ์นาม. เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.
- ยุพาพร จุนเจือจาน. การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาใน
ภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2521. ถ่ายเอกสาร.

- รัตนา ศรีเหรียญ. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของพยาบาลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพยาบาล. ปรินทิฟานิช กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ลัดดา เบญจารวงศ์. คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแบบทดสอบลักษณะนิสัยในการทำงาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.
- วไลพร คุโณทัย. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู, 2530.
- วารี ธีระจิตร. การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. การสอนกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.
- วิชาการ, กรม. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.
- _____. คู่มือการปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัยสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2523.
- _____. รายงานการวิจัยโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานิสัยรักการทำงานของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2530.
- _____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2533.
- _____. พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานิสัยรักการทำงานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2533.
- _____. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2533.
- _____. ข้อคิดเบื้องต้นในการสอนและการสอบที่เน้นกระบวนการ. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.

- วิชาการ, กรม. งานการวิจัยสำรวจคุณลักษณะแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2536.
- _____. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2537.
- วิไล ทองแผ่น. การศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2537.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2526.
- _____. เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยจริยศึกษา. กรุงเทพฯ : 2525.
- สถิต วงศ์สวรรค์. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2523.
- สมจิต สวธนไพบูรณ์. เอกสารประกอบการสอนเรื่องวิธีสังเกตพฤติกรรมการสอนอย่างมีระบบ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- สงบ ลักษณะ. จากหลักสูตร.....สู่แผนการสอน. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- สามัญศึกษา, กรม. การประเมินความต้องการในการจัดเพื่อพัฒนาค่านิยมและลักษณะนิสัยในการทำงาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานศึกษาธิการ เขตการศึกษา 5, 2531.
- สุชา จันทน์หอม. จิตวิทยาเพื่อความสุข. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : แสงสุทธิการพิมพ์, 2531.
- สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม : ครอบครั : ศาสนา : ประเพณี ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- สุภาพร สุขเจริญ. ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ทางจริยธรรมกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. ถ่ายเอกสาร.

- สุวิทย์ วงษาไฮ. การศึกษาเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
เขตการศึกษา 10 ปีการศึกษา 2531. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2532. อัดสำเนา.
- สุวิทย์ สรณารักษ์. การศึกษาสภาพการเรียนรู้การสอนวิชาช่างในโรงเรียนระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- แสง จันทรงาม. “การสอนจริยธรรมในโรงเรียน,” รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคม
ไทยปัจจุบัน. หน้า 228 - 229 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรรมศาสนา, 2522.
- โสภณา ตาแก้ว. “การบริหารการจัดการพัฒนาบุคลากรเพื่อการเรียนการสอนวิชา
 อาชีพ,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 27(2) 36 - 44 ; ธันวาคม 2535 - มกราคม
 2536.
- โสภา ชูพิกุลชัย. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- อบรม สนิทบาล. และคนอื่น ๆ. ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ 1. กรุงเทพฯ :
 โอเดียนสโตร์, 2524.
- อรันท์ บุญประสิทธิ์. ความคิดเห็นของครูผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518. ถ่ายเอกสาร.
- อลงกรณ์ จันทรรมย์. “การสอนที่มีประสิทธิภาพ,” สารพัฒนาหลักสูตร. 17(35)
 กุมภาพันธ์ 2526.
- Allport, Gordon W. Pattern and Growth in Personality. New York : Holf, Rinchart
 & Winston, 1961.
- Anastasi, Anne. Psychological Testing. 3rd ed. New York : Macmillan, 1968.
- Bandura, Albert, Social Learning Theory. Englewood Cliffs, N. J. : Prentic - Hall,
 1977.
- Bloom, Benjamin S. Characteristics and School Learning. New York : Company,
 1976.
- Cattell, Raymond B. The Scientific Analysis of Personality. Chicago : Aldine, 1965.

- Dougherty, Denis Donald. "Differential Acceptance of Normative Values Among Adolescents in Missouri Schools," Dissertation Abstract. 12(6) : 110 ; July, 1966.
- Good, Cater. V. Dictionary of Education. New York, McCraw - Hill, 1973.
- Hills, P. J. A Dictionary of Education. London : Routledge & Kegan Payl, 1982.
- Ioannis, Paraskerophonlos. "How Student Rate Their Teachers," The Journal of Education Research. 62 : 25 - 29 ; September, 1968.
- Jourard, Sydney M. Personal Adjustment : An Approach Through the Study of Healthy Personality. New York : MacMillan, 1958.
- Krathwohl, David R., Benjamin S. Bloom and Bertram B. Masia. Taxonomy of Educational Objectives Handbook II : Affective domain. New York : David McKay Company, 1967.
- McConnell, J. V. Understanding Human Behavior. New York : Holt Rinehart and Winston, 1974.
- Mischel, W. Introduction to Personality. 2nd. ed., New York : Holt Rinehart & Winston. 1976.
- Reid, Ramon R. "Moral and Spiritual Values : to Teach or Not to Teach." Journal of Secondary Education. 40(2) : 77 - 80; February, 1965.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและ
แบบสอบถามสำหรับนักเรียน

ที่ ทม 1007/ 1๕๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางเปรมมาดี สิงห์พรหมวงศ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรม ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมดูแลของ

อ. เพ็ญสิทธิ์ โพธิจินดา

ประธาน

อ. เจษฎา ภิรัชญาญจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัด กองการมัธยมศึกษา ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2539 เพื่อเป็นข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2534119

ที่ ศษ 0806/ 5006

กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ถนน 10300

8 มีนาคม 2555

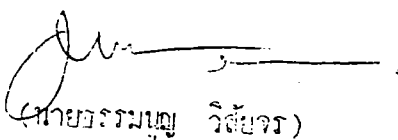
เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

ด้วยนางเปรมวดี สิงห์พรหมวงศ์ นิติกรระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรม กรมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประถมมิตร ทำหน้าที่ในการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของครูและกรรมการ
ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในวิชา ง 015 งานช่างพื้นฐาน" ในกรณีนี้ นิติกรมีความประสงค์จะขอ
แจกแบบสอบถามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิจัย
กรมสามัญศึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน
การสอนวิชาการช่างพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรณ วัชร)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. 2828466

โทรสาร 2824096

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม
และหนังสือขอความอนุเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS

ที่ ทม 1007/1๕๖5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนคร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางเบรมวดี สิงห์พรหมวงศ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรม
ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมดูแลของ

อ.เพ็ญสิทธิ์ โรหิจินดา

ประธาน

อ.เกษภา หิรัญกาญจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ ผศ.ดร.อุทัยวรรณ สุวคันธกุล และ ผศ.สรชัย ไตรชมภู
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดทำแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริกษา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 2584119
ที่ ทม 1007/ 1046 วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2539
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มศว บางเขน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางเบรมวดี สิงห์พรหมวงศ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรม
ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน
ทั้งนี้อยู่ในการควบคุมดูแลของ

อ.เพ็ญสิทธิ์ โพธิ์จินดา	ประธาน
อ.เจษฎา ธีระกาญจน์	กรรมการ

สิ่งที่นิตยสารขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ รศ.หวน หินธุพันธ์, รศ.ชูชีพ อ่อนรักสูง และ
อ.วิโรจน์ เอ็งโสภณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(นางสาวศิริยา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/1111

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนคร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางเปรมวดี สิงห์เทพมวงส์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน ณ วิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ. ทัศนีย์ สักดิ์ วิทยานิพนธ์

ประธาน

อ. เฉลียว ภัทรญาณกิจ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อ. ทัศนีย์ วิทยานิพนธ์ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อมูล ด้วยโปรแกรม SPSS

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมืออันดี และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย

ขอแสดงความนับถือ

นางสาว ศิริยุภา พูลสุวรรณ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ณัฐภัทร ราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2534119

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรม
การสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา
ง 013 งานช่างพื้นฐาน

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรม
ในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง () ที่ตรงกับความเป็นจริงของ
นักเรียน

1. เพศ () ชาย
 () หญิง
2. ระดับคะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา
 () ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 0.00 - 1.99
 () ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.00 - 2.99
 () ได้ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.00 - 4.00

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู
อุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานในวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของครูผู้สอนวิชา
ง 013 งานช่างพื้นฐานที่ปฏิบัติจริง ดังตัวอย่าง

ข้อ	พฤติกรรมการสอนของครู	ระดับปฏิบัติการของครู		
		ไม่เคยปฏิบัติ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง
		1	2	3
1	ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงาน.....	/		
2	ครูให้นักเรียนเข้าแถวก่อนและหลังเข้าห้องเรียน.			/

คำอธิบาย จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ (0) ผู้ตอบเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า
“ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงาน” ครูสอนงานช่างพื้นฐานไม่เคยปฏิบัติ

ข้อ (00) ผู้ตอบเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า
“ครูให้นักเรียนเข้าแถวก่อนและหลังเข้าห้องเรียน ครูสอนงานช่างพื้นฐานได้ปฏิบัติทุกครั้ง

ข้อ	พฤติกรรมการสอนของครู	ระดับปฏิบัติการของครู		
		ไม่เคยปฏิบัติ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง
		1	2	3
	ด้านขนั้			
1	ครูชมเชยเมื่อนักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน.....			
2	ครูอนุญาตให้นักเรียนมาปฏิบัติงานที่ค้างไว้นอกเวลาเรียน.....			
3	ครูเอาใจใส่ในการสอนทุกครั้งและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี.....			

ข้อ	พฤติกรรมการสอนของครู	ระดับปฏิบัติการของครู		
		ไม่เคยปฏิบัติ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง
		1	2	3
4	ครูไม่ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเสมอเมื่อนักเรียนพบอุปสรรคในการปฏิบัติงาน.....			
5	ครูไม่เคยแสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้นเมื่อนักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน ด้านอดทน			
6	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานติดต่อกันจนหมดคาบเรียน.....			
7	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานมากกว่า 1 คาบเรียน.....			
8	ครูชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างจริงจังและให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง.....			
9	ครูตำหนิเมื่อนักเรียนบ่นขณะปฏิบัติงาน.....			
10	ครูจะให้คะแนนระดับดีในผลงานที่ไม่สวยงามถ้านักเรียนตั้งใจปฏิบัติงาน..... ด้านประณีต			
11	ครูตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกมาเรียบร้อย.....			
12	ครูชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานด้วยความสุขุมและละเอียดลออ.....			
13	ครูแนะนำให้นักเรียนพิจารณาผลงานที่มีความถูกต้องเรียบร้อย.....			
14	ครูให้นักเรียนตรวจสอบการปฏิบัติตลอดเวลาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงาน.....			

ข้อ	พฤติกรรมการสอนของครู	ระดับปฏิบัติการของครู		
		ไม่เคยปฏิบัติ 1	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 2	ปฏิบัติทุกครั้ง 3
15	ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความละเอียดถี่ถ้วน..... ด้านรอบคอบ			
16	ครูเสนอแนะให้นักเรียนคิดและลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานล่วงหน้าเสมอ.....			
17	ครูกำกับให้นักเรียนปฏิบัติงานทุกขั้นตอนตามใบงาน.....			
18	ครูให้นักเรียนตรวจอุปกรณ์เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง..			
19	ครูกำกับให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายขณะปฏิบัติงาน.....			
20	ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมก่อนปฏิบัติงาน..... ด้านมีระเบียบ			
21	ครูกดดันให้นักเรียนปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของห้องปฏิบัติงาน.....			
22	ครูกำกับให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เครื่องมือให้เรียบร้อยหลังปฏิบัติงาน.....			
23	ครูตักเตือนนักเรียนที่เล่นกันในขณะปฏิบัติงาน...			
24	ครูติดระเบียบการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนเห็นชัดเจน.....			

ข้อ	พฤติกรรมการสอนของครู	ระดับปฏิบัติการของครู		
		ไม่เคยปฏิบัติ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้ง
		1	2	3
25	ครูลงโทษนักเรียนที่ออกนอกห้องโดยไม่ได้รับอนุญาต.....			
	ด้านประหยัด			
26	ครูแนะนำให้นักเรียนเก็บวัสดุที่เหลือใช้เพื่อใช้งานอื่น ๆ ต่อไป.....			
27	ครูกำชับให้นักเรียนใช้วัสดุตามลักษณะงานที่กำหนดด้วยความประหยัด.....			
28	ครูเน้นให้นักเรียนทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือภายหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง.....			
29	ครูให้นักเรียนเก็บวัสดุที่นำมาปฏิบัติงานแล้วเกิดการผิดพลาดมาใช้ประโยชน์ต่อไป.....			
30	ครูตรวจการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในขณะปฏิบัติงานเพื่อพบว่านักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ครูจะสอนการใช้ให้ถูกวิธีทันที.....			

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางเปรมวดี สิงห์พรหมวงศ์
เกิด	6 มิถุนายน 2501
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	473 หมู่ 2 คลองถนน บางเขน กทม 10220
เริ่มรับราชการ	22 พฤษภาคม 2521 โรงเรียนลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2521 ป.กศ.สูง จากวิทยาลัยครูพระนคร พ.ศ. 2525 ค.บ. (อุตสาหกรรมศิลป์) จากวิทยาลัยครูพระนคร พ.ศ. 2539 กศ.ม. (วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอน
ของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน
วิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน

บทคัดย่อ
ของ
เปรมวดี สิงห์พรหมวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
ตุลาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงานวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน 6 ด้านคือ ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ และด้านประหยัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,297 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามโดยให้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการคำนวณ ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ของค่าเฉลี่ยโดยใช้ไคสแควร์

(Chi - Square)

ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการสอนวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน ของครูอุตสาหกรรมในด้านการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงาน ด้านขยัน ด้านอดทน ด้านประณีต ด้านรอบคอบ ด้านมีระเบียบ และด้านประหยัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

OPINIONS OF THE LOWER SECONDARY STUDENTS ON THE
TEACHING BEHAVIORS OF INDUSTRIAL TEACHERS ON WORK
HABITS IN BASIC HANDYMAN WORK (WORK ED 013)

AN ABSTRACT
BY
PRAMEWADEE SINGHAPROMWONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Industrial Educational
at Srinakharinwirot University

October 1996

The purpose of this study was to investigate the opinions of lower secondary school students on the teaching of work habits by industrial teachers teaching Basic Handyman Work Subject (Work Ed. 013). Six areas of work habit were probed : diligence, perseverance, neatness, carefulness, orderliness, and prevention of waste. One thousand two hundred and ninety seven students from schools around Bangkok were asked to complete a 30 item questionnaires. The rate of return was 92.52 percent. The descriptive statistics of percentage, means, and standard deviation were used together with the χ^2 test of relationship to analyze data. The results from the study were that students of different sexes and different scholastic achievements hold different opinions on how teachers teach work habits. These differences of opinion statistically significant at 0.05 level.